

Lehe persoon: Tarvastu Gümnaasiumi vastne direktor Joosep Pilliroog.
LK. 3

Külade päevast kokkuvõtlikult.

LK. 4-5

Tänavu läksid esimesse klassi.

LK. 8-9

Kooliaasta pidulikust alustamisest Kalmetu Kooli näitel

Kooli algus on ikka eriline. Väga eriline oli ta meie valla koolide 109-le esimesse klassi minejale. Ikkagi esimene kord, mis jääb eluks meelde. Eriline oli tänavune kooliaasta algus veel sellegi poolest, et kuna 1. september tabas pühapäeva, siis osa koole tuli kokku puhkepäeval, osa koole aga ootas viisakalt ära esimese tööpäeva ehk esmaspäeva, ja siis tuldi kokku.

Ajaloo huvides toogem ära ka, millal miski kool alustas. 1. septembril toimusid avaaktused Saarepeedi, Kolga-Jaani, Paistu, Viiratsi ja Holstre koolis ning Heimtali põhikoolis. Esmapäev tõi rahva koolimajadesse Tarvastu Gümnaasiumis, Jaagu lasteaed-põhikoolis, Kalmetu ja Ämmuste koolis. Tasub ka märkida kui palju õpilasi üldse valla koolides seda õppeaastat alustas. Kaheksas valla koolis hakkasid tarkust taga nõudma kokku 932 õpilast.

Kahjuks pole ajakirjanikul võimalik kõigis koolides õppeaastat vastu võtta, seega valisin tänavuaastaseks paigaks Kalmetu Kooli, kuhu suundusime koos abivallavanem Alvar Pähkeliga. Kalmetu Kooli aktus hakkas pihta hoopis õuest. Sellel on ka oma lugu. Lipuvabrikul täitus tänavu 1. märtsil 30. tegutsemise aasta, Eesti lipp sai 4. juunil 140 aastaseks ning Eesti Lipu Selts tähistas tänavu 20. sünnipäeva. Nende väarikate versta-postide tähistamiseks otsustas Lipuvabrik ise teha kingituse ja seada lipuehtesse kolm paika Eestimaal. Ilmselgelt jäi suure hulga soovijate tõttu aga kolmest lipumastist väheks. Siis otsustati lisada juubelikampaaniasse veel kaks lipumasti ja öla pani alla ka Flagmore OÜ. Nii saadi vabrikult Eestile kinkida lausa 7 lipumasti! Üheks lipumasti saajaks osutuski Kalmetu Kool. Seepärast alustatigi päeva vastsesse lipumasti Eesti lipu heiskamisega. Lipu heiskasid 1. klassi õpilane Jette Oja ja tema ema, Kalmetu Kooli õpetaja Helina Matusorg.

Siis algasid pidulikud hetked saalis. Üheksandikud töid käekõrval 8 esimesse klassi läinud õpilast saali ja istutasid nad lavale. Päeva juhatas kooli õppejuht Karin Mägi ja siis sõnavõttud pealikutelt. Kooli direktor Ain Keerup rääkis kõigest uuest:

Käes on pidulikud hetked. Kooli direktor Ain Keerup annab esimesse klassi minejatele üle aabitsad.

Foto: Mari Kaldmäe

õppekava on täiesti uus, mõned õpetajad on uued ja alates 4 klassist saab hakata sõitma koolibussiga Vana-Võitu, Viljandi Kutseõppekeskusesse, kus algavad tehnoloogia õpetuse tunnid. Tervitussõnad ütles ka abivallavanem Alvar Pähkel: "Te õpite ju väga auväärses ja pika ajaloo koolis, kus on õpitud ja õpetatud juba ülemöödunud sajandist alates. Algselt, 1870ndatel aastatel oli teie kooli nimeks Kalmetu vallakool. Just traditsioonid ja õpetajate tase on see, mis siin koolis õppimise nauditavaks muudavad. Lisaks kõik see, mis lahutamatu on Kalmetu kooli juurde käib – sport, palju huviringe, põnevaid projekte, mis on koolist silmapaistva teinud üle Eesti".

Eeskavas ka laulud kooli õpilastelt ja siis oligi aeg käes kõlistada esimest koolikella. Seda tegid taas ema ja tütar Helina Matusorg ja Jette Oja.

Hääd kooliaasta algust kõigile valla õpilastele, õpetajatele ja vanematele!

NB! Tänavu esimesse klassi astunute grupipildid ja nimekirjad on ära toodud meie lehes lk 8 ja 9.

Raivo Lott
Viljandi Valla Teataja tegevtoimetaja

Esimest koolikella helistasid esimesse klassi läinud Jette Oja ja tema ema, Kalmetu kooli õpetaja Helina Matusorg.
Foto: Karin Mägi

Kohaliku Omaalgatuse programm ootab taotlusi

Kohaliku omaalgatuse programmi 2024. aasta sügisvoor avanes 2. septembril.

Maakonna vabäihendusdus saavad esitada taotlusi, mis aitavad kaasa tugevate ja omaalgatusel põhinevate kogukondade tekkimisele ja püsimisele.

Programmi eesmärgi saavutamiseks elluviidavaid tegevusi toetatakse kahe meetme kaudu:

Meede "Kogukonna areng", millega panustatakse kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu, kogukonna identiteedi tugevnemise ja tõhusama koostöö tekkesse. Maksimaalne toetus on 2500 eurot.

Meede "Investeeringud ja kogukonnateenuste arendamine", millega panustatakse kogukonnale vajalike ja kogukonnaliikmete ühisteguvust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamisele ja arendamisele ning kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumisele. Maksimaalne toetus on 4000 eurot. Omafinantseeringu minimaalne määr on 10% projekti abikõlblikest kuludest (kogumaksumusest).

Taotlemine toimub elektrooniliselt Riigi Tugiteenuste Keskuse e-toetuse keskkonnas, taotlusi saab esitada kuni 2. oktoobrini 2024 hiljemalt kell 16.30.

Kontaktid: Krista Ojamae; tel 433 3297, krista.ojamae@viljandimaa.ee
Kättrin Hanschmidt tel 5788 0245 (kodanikeühenduste konsultant, Viljandimaa Arenduskeskuses)

ABIVALLAVANEMA VEERUD

Uus algus Saarepeedi Koolis. Kooliteed alustas kuus esimese klassi õpilast, uus on septembris alanud aasta ka direktoriks saanud Kerli Kivisillale, uus on ka õppejuht Piret Elias Kukk. Saarepeedi Kool on armas kogukonnakool, kus on lastele head tingimused õppimiseks ja arenguks.

Foto: Irma Väre

Aasta algab kaks korda – jaanuaris ja septembris

Kui esimest jaanuari peab enamus meist aasta alguseks, siis vahel tundub, et paljudele peredele, lastele ja õpetajatele algab uus aasta ka septembrist, mil kõik haridusasutused oma ukсед avavad. Ka vallavalitsuses algab septembriga uus aktiivne tööaasta, mille sisse peavad mahtuma kõik õnnestumised ja ebaõnnestumised (kuigi viimased neist pole kunagi eesmärk).

Irma Väre, Viljandi abivallavanem

Septembris tuleb vallal alustada koos kõigi allasutustega uue kalendriaasta eelarve koostamist ja otsustada, milleks ja kuidas raha jagub. Kuna Viljandi vallal laenuvõimekust veel on, kuid püsikuludega oleme juba sealmaal, et tuleb hakata tegevusi vähendama, siis küsimus on alati, kuidas? Võimalusi ja arvamusi selleks on mitmeid, aga enne otsustamist tuleb kaaluda...

Kas kõik rahvamajad saavad samamoodi jätkata või peaks pakkuma mõne ehk kogukonnale toimetamiseks? Kas õpetajate palk tõuseb veelgi ning tuleb leida lisaraha ka meie tublidele lasteaiaõpetajatele ning seeläbi kogu valla palgal olevatele töökatele inimestele, keda on 700+. Kas tuleks erinevate asutuste toitlustamine korraldada ühest köögist, kui vahemaa on vaid 1-5 km?

Kui Politsei- ja piirivalveamet on mures noorte õhtuste tegevuste ja ka tegevusetuse pärast, siis kas noorsootöös või lastekaitsetöös tuleks midagi ümber korraldada? Milline kooli spordiväljak vajaks kõige esimesena remonti või lausa suuremat uuendamist? Kas Viiratsisse võiks rajada progümnaasiumi ja tekitada enamuses piirkondades kodulähedased kuueklassilised koolid, nagu haridus- ja teadusministeerium on koolipidajatele soovitanud? Kus piirkonnas on piisavalt inimesi, et ehitada uus kogukonnamaja?

Kas ujula ehitamise toetamist Viljandi järve äärde tuleks jätkata või teha uusi plaane? Kas raamatukogu laenuvus- ja tagastuskastid said kõige õigematesse kohtadesse? Kas Tarvastu gümnaasiumihoone remontimiseks tuleks taotleda uuesti toetust europrojektidest või hakata oma rahadega renoveerima? Kas üks või teine või kolmas valdkond vajab lisaraha ning kui palju kõikide nende tegevuste administreerimiseks on inimesi vaja? Kui ruttu ja otstarbekalt mõnda muutust läbi viia? Kas kõik inimesed on ikka kaasatud ning kas me mõistame üksteist? Kõigi nende ja veel sadade teiste küsimuste vastused peavad mahtuma uue eelarveaasta sisse. Ja mahuvad ka, kuigi otsustamiseks on aega vahel väga vähe.

Viljandi valla arengukava aastateks 2022-2030 ütleb, et Viljandi vald on kestva heaolu kodu, kus on arenev elukeskkond, kvaliteetsed ja kättesaadavad avalikud teenused ning Viljandi vallas on inimestel hea elada. Kestva heaolu kindlustavad neile elanikusõbralik, nüüdisaegne ja turvaline keskkond, puhas loodus ning avatud kogukonnad - heatasemelised teenused katavad inimese terve elukaare. Ja selliselt püüabki vallavalitsus oma samme seada igal aastal septembris-oktoobris uut eelarvet koostades. Kuigi kõik ei lähe alati plaanipäraselt, sest elu on pidevas muutumises ning paljudgi tuleb käigu pealt ümber otsustada. Aga ka selliseks otsuseks on julgust vaja. Kuid igal juhul on otsustajatel soov olla vallana veel parem ja tugevam, tehes vaid õigeid otsuseid ning hoida ka majanduslikult kokku. Kas selline kaks ühes plaan - korraga käripida ja arendada - on teostatav? Ei tea, aga igal juhul tuleb püüelda alati heaga paremuse poole.

Ilusat uut septembris alanud aastat meile kõigile!

Balti keti teatejooksust osavõtnud Toompeal, Kubernereri aias koos Riigikogu esimehe Lauri Hussariga. Foto: Raivo Lott

Balti keti jooks: alustati Vilniuses, läbiti Viljandi vald, lõpetati Tallinnas

Balti keti tänavune teatejooks sai alguse 23. augustil Vilniusest, kui Leedu president andis lähte ja saatis jooksjad teele. Jooksuga tähistati 35. aasta möödumist legendaarsest Balti ketist, mis omal ajal löi laineid kogu maailmas.

Stardis kandis Eesti lippu Viljandi valla mees Juhan Änilane. Finišisse Tallinnas, Toompeale saabusid jooksjad 26. augustil, paarkümmend minutit pärast

12. Jooksjad võttis vastu ja õnnitles Riigikogu esimees Lauri Hussar.

Riigikogu liige ja Balti Assamblee president Timo Suslov osales esimese Eesti poliitikuna ajaloos Balti keti teatejooksul Vilnius–Riia–Tallinn, joostes viimasel etapil 10 kilomeetrit. Suslov õnnitles enam kui 600 kilomeetri pikkusel retkel osalenuid.

Eestlastest tegi teekonna Läti-

Eesti piirilt kuni Tallinnani kaasa politseiametnik Mirja Virve, mõistagi vahetustega. Tema ja samuti viimased 10 km läbinud Viljandi valla jooksuveteran Juhan Änilane kandsid eesti lipu Toompea platsile. Etappe jooksis ka luuletaja Margus Konnula. Jooksjate tänuõnnad kuulusid teel turvalisust taganud Eesti politseinikele.

Raivo Lott

Kasutatud ka Kylauudis.ee materjale

Viljandi Vallavalitsus sõlmis häirekeskusega koostööleppu kriisiinfo telefoni kasutamiseks

Kriisiinfo telefoniga liitunud omavalitsuse elanikud saavad erakorraliste sündmuste korral helistada tasuta 1247 numbrile, et saada kriisis ametlikku ja usaldusväärset teavet ning käitumisjuhiseid.

Kriisiinfo telefonile 1247 saavad elanikud helistada ööpäevaringselt ning see käivitub, kui kohalik omavalitsus selleks häirekeskusele ettepaneku teeb. Seni on teenus käivitatud näiteks COVID-19 pandeemia ajal, Kuressaare joogivee kriisi korral ja Suur-Sõjamäe jäätmejaama põlengust tekkinud mürgise suitsu tõttu.

Häirekeskuse kriiside ja toimepidevuse eksperdi Rein Oleski sõnul on Viljandi vallavalitsuse otsus kriisiinfo telefoni teenusega liituda väga tervitatav. "Kriiside korral on elanike infovajadus

tavapärasest suurem ning meie soov on, et käitumisjuhised ja usaldusväärne teave oleks tehtud inimestele võimalikult mugavalt kättesaadavaks," ütles ta. Lisaks on Oleski sõnul kriisiinfo telefoni numbrit hea meelde jätta – üks number 24/7 ehk 1247.

Viljandi vallavanem Alar Karu sõnul annab kriisiinfo telefon võimaluse kiiresti ja koordineeritult vallarahvale infot jagada. "On selge, et kriisiolukorras on õigete käitumisjuhiste jagamise kiirus äärmiselt olulise tähtsusega ja Viljandi valla rahvas saab kogu vajaliku info kriisiolukorras ühelt lühinumbrilt 1247 – loodame, et meil pole tarvidust seda kriisitelefoni käivitada, kuid valmis tuleb olla, see on selge," lisas Karu.

Kui Viljandi vallavalitsus on teinud häirekeskusele ettepa-

neku kriisiinfo telefon käivitada, siis teavitab vallavalitsus sellest operatiivselt ka elanikke kõigis enda infokanalites, näiteks kodulehel, sotsiaalmeedias ning füüsilistel teadetahvritel.

Numbrile 1247 saavad elanikud helistada ka siis, kui parajagu mõnda kriisi käimas ei ole – siis toimib liin tavapärase riigiinfo telefonina. Riigiinfo telefonilt saab küsida ja anda infot maantee, pääste ja keskkonna alastes küsimustes ning PPA dokumentide taotlustega seotud teemades. Tegemist on hädaabinumbri 112 kõrval tegutseva infonumbriga, mis pakub ööpäev läbi infot ja nõu olukordades, mille puhul ei ole ohus elu, tervis ja vara. 1247 operaatorid jagavad teavet eesti, vene ja inglise keeles.

Rain Porss

kommunikatsioonijuht

Rõõmusõnum Viljandi valla elanikele: tasuta vaimse tervise teenused nüüd kättesaadavad

Viljandi Vallavalitsus on saanud värskest riikliku rahastuse, mille abil saame sel aastal pakkuda tasuta vaimse tervise teenuseid meie valla elanikele.

Teenused hõlmavad mänguterapiat, hingehoiuteenust, psühholoogi abi, lapsena seksuaalvägivalda kogenud inimeste vaimse tervise toetamist, kogemuspõhistamist, kriisi- ja leinatootust (sh raseduskriis), noorte vaimse tervise toetamist. Lisainfo riikliku vaimse ter-

visse toetuse kohta on saadaval Sotsiaalministeeriumi kodulehel: <https://www.sm.ee/tervise-edendamise-ravi-ja-ravimid/>

vaimne-tervis/psühholoogi-palgatoetus-ja-vaimse-tervise.

See on suurepärane võimalus parandada kogukonna heaolu ja toetada inimesi erinevates eluetappides.

Lisainfo saamiseks pöörduge täisealiste heaolu peaspetsialisti Fredy Lumi poole:

Fredy Lumi

täisealiste heaolu peaspetsialist
Tel: +372 5787 4657

E-post: fredy.lumi@viljandivald.ee

Vardi külas valmis uus vee- ja kanalisatsioonisüsteem: oodatakse piirkonna elanikke liituma

Vardi külas Rahetsema piirkonnas on saanud valmis veevarustuse ja kanalisatsiooni ehitusprojekt, mis on valmis teenindama kohalikke elanikke. OÜ Ramsi VK kutsub kõiki piirkonna inimesi liituma ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenusega.

Liitumiseks tuleb esitada OÜ-le Ramsi VK vabas vormis avaldus, saates selle e-posti aadressile info@ramsivk.ee. Avaldusse palutakse lisada oma kontaktandmed (nimi, telefon, e-post, isikukood) ja kinnistu aadress, kus soovite liituda.

Avalduse põhjal koostatakse

tehnilised tingimused liitumiseks, mis saadetakse teile edasiseks tegutsemiseks.

Liitumistasu on 1000 eurot kinnistu kohta.

Lisainfo: OÜ Ramsi VK kodulehelt <http://ramsivk.ee/> või telefonil 527 0874

Toimetus

Joosep Pilliroog: Eesti haridus peaks liikuma edasi, mitte tagasi

“Kõik, kõik on uus septembrikuus” – see Olivia Saare luulerida iseloomustab kooliaasta esimest kuud üsna täpselt. Ootused ja lootused on uued, siin seal on midagi kõpitsetud, näeb uuem välja, koolikaaslasedki ja kolleegid tunduvad kuidagi uuemad. Ent mõnes kohas tähendab september uumat kui teistes kohtades. Tarvastu Gümnaasiumis vahetus direktor ja avaaktusel nägi koolipeere juba uut tegijat. Või kuivõrd uus Joosep Pilliroog koolirahvale ikka on kui ta seal juba tehnoloogiaõpetuse õpetajana tunde andnud. Aga roll on muidugi uus. Selles persooniloos saamegi vastse koolijuhiga lähemalt tutvavaks

Kõigepealt, mis te ise arvate, miks komisjon teid Tarvastu Gümnaasiumi direktoriks kinnitas?

Ma arvan, et komisjonile meeldis minu ausus kandidaadina, ning ilmselt ka see, et olin esinduslik ja veenev.

Töötasite ju ka enne direktoriks saamist Tarvastu Gümnaasiumis, siis küll tehnoloogiaõpetuse õpetajana. Mis nüüd selles ametis pooleli jäi?

Pooleli jäi projekt nimega Robolähing, kuid sellega on plaanis tänavusel õppeaastal ikkagi lõpuni minna. Üldiselt sai enamus projekte lõpetatud ning midagi, mis pooleli jäi, välja tuua ei oskagi. Plaane kindlasti oli, mida edasi teha ja kuhu suunas liikuda, kuid usun, et need suudab ellu viia juba uus tehnoloogiaõpetuse õpetaja.

Mis teid tehnoloogiaõpetuse õpetaja ametis enim köitis?

Kindlasti töö mitmekesisus ja võime panna õpilasi mõtlema läbi katsetamise ja käelise tegevuse. Tehnoloogia valdkond on väga lai, mistõttu ei hakka kunagi igav ja juurde õppimist ning enesetäiendamist on alati kuhjaga.

Aga enne kui tehnoloogiaõpetajaks saite, olite muusikaõpetaja. Millises koolis õpetasite ja miks eriala vahetasite?

Olin alates 2011. aastast pikalt kitarr-, basskitarri ja bändiõpetaja mitmetes huvikoolides, nendest kõige pikemalt Palamuse laulustuudios. Koroonakriisiga sai selgeks, et töös on vaja suu-

Tarvastu Gümnaasiumi direktor Joosep Pilliroog gümnaasiumi avaaktusel.

Foto: Rain Pors

remat kindlust ja mingisugust vaheldust ning avanes võimalus Variku Koolis aasta asendusõpetajana muusikatunde anda.

Mis pilli mängite?

Põhipill on kitarr, kuid mängin veel basskitarri, natuke klaverit ja trummi.

Kas olete mänginud ka mõnes ansamblis ja mis stiilis muusikat harrastasite?

Mänginud olen päris mitmes ansamblis ja teinud päris erinevaid muusikastiile. Esimene bänd oli Hapud Viinamarjad, mis viljelas hip-hop/rocki, seejärel oli ansambel nimega Non-Quartet, mis tegi peamiselt jazzi sugemtega omaloomingut. Viimane bänd oli Funkitol, mis tegi nii omaloomingut kui ka tegutses peobändina erinevatel üritustel, näiteks pulmades, firmapidudel jne. Eelpool mainitud bändide eestvedajaks oli hea sõber Karmo Toome. Muid bändi projekte on kindlasti veel palju olnud, kuid hetkel ei meenu.

Rääkige ka oma haridusteest.

Algkoolis käisin Rahumäe Põhikoolis, pärast mida läksin õppima Tallinna 32. Keskkooli. Seal lõpetasin ka gümnaasiumi teatrikallakuga klassis. Pärast gümnaasiumi ei olnud veel sel-

Tarvastu Gümnaasiumi direktori konkursil peeti ühe osana ka avalik debatt. See foto on debatipäevalt ka võetud.

Foto: Lilian Vorobjov

ge, mida soovin teha ja töötasin kuni kaitseväeni. Pärast kaitseväge läksin Tartusse õppima andmebaaside haldust, kuid see jäi pärast esimest aastat pooleli puuduliku praktika tõttu. Töötasin kõrvalt ka juba pilliõpetajana ja otsustasin minna koolimuusika eriala õppima TÜ Viljandi Kultuuriaakadeemiasse. Magistrikraad on kunstide- ja tehnoloogiaõpetuse erialal.

Paljutki algab lapsepõlves. Kus möödus teie lapsepõlv?

Enne kooli elasime perega Tallinna lähedal Lool, kuid esimese klassi astudes elasime perega

juba Tallinnas, Nõmmel.

Kuidas Teile Tarvastu Gümnaasium meeldib ja miks?

Tarvastu Gümnaasium tundub väga kokkuhoidev ja hea koht töötamiseks. Siin saab ennast väljendada väga mitmel elualal ja alati leiab mõttekaaslasi, kes tulevad kaasa või veavad mind kaasa.

Mis plaanid on teil kooli direktorina, kas midagi on vaja muuta?

Esialgu kindlasti suuri muutusi ei plaani, kuid esmasel murel on uus maja ja atraktiivse õpikeskkonna loomine tugeva

Joosep Pilliroog – kokkuvõtlikult:

- Asus tööle Tarvastu Gümnaasiumi direktorina 5. augustil.
- Enne direktoriks kinnitamist töötas Tarvastu Gümnaasiumis tehnoloogiaõpetuse õpetajana.
- Ta on töötanud koolis ka muusikaõpetajana.
- Magistrikraad tehnoloogiaõpetuse õpetaja erialal ja bakalaureusekraad muusikaõpetaja erialal.
- Pärit Tallinnast, kuid elab ülikooliajast saadik Viljandis.

gümnaasiumi majandussuuna näol.

Tegelikult on ju Eesti haridus järjekordsel teelahkmel, mida arvate, kas plaan maapiirkondades gümnaasiumid kaotada, on ikka õige samm?

See on kõige valem samm, sest see kaotaks paljud maakonnakeskused ning suretaks elu maal täiesti välja. Samuti on hetkel gümnaasiumisse minemas viimaste aastate rekordarv õpilasi. Kui gümnaasiumid sulgeda, siis puudub arusaam, kuhu need õpilased kõik suunata. Eriti veel olukorras, kus kohustuslik õppimise iga tõsteti 18. eluaasta peale.

Millises suunas peaks Eesti haridus liikuma?

Hariduse peaks seadma üldiseks prioriteediks, sest see tagab tugeva tööstussektori ja majanduse. Hariduses peaks investeerima nii riik kui ka erasektor, sest see on investeering tulevikku ja töötajatesse. Hetke seisuga on haridus vaeslapse rollis ning tundub, et ei ole oodata ka mingit muutust, pigem on märksõnadeks kärped, kokkuvõtted ja sulgemine/ühendamine. Õpetajate kriis on juba käes, ning lähiaastatel on palju häid õpetajaid siirdumas pensionile ning asemele tulemas kedagi ei paista. Üldiselt on haridus pikk ja keeruline teema, aga vastuseks küsimusele: Eesti haridus peaks liikuma edasi, mitte tagasi!

Rääkige, kus on teie kodu praegu ja oma perest ka?

Elan Viljandis, ning olen abielus. Ema on mul õpetaja Tallinnas ja ka isa töötab koolis. Lisaks vanematele on mul veel kaks nooremat venda.

Intervjuueeris

Raivo Lott

Viljandi Valla Teataja tegevtoimetaja

Viljandimaa kaunite kodude omanikud kohtusid Kärstna mõisas

28. augustil toimus Kärstna mõisas Viljandimaa Kaunis Kodu 2024 tänuõhtu, kuhu olid kutsutud maakonna kaunite kodude omanikud.

Sündmus algas õdusa aia- ja mõisatuuriga, mida juhtis mõisa perenaine Urve Kass. Ringkäigust said osa Viljandimaa kolmeteistkümne kodu kaunistajad, kelle oli kokku kutsunud Viljandimaa Omavalitsuste Liit. Enne piduliku osa algust oli külalistel võimalus kätt proovida ehtsa või valmistamises Eesti piimandusmuuseumi juhi Anneli Siimussaare juhendamisel.

Võitegu võeti ette 120 aastat vana metallist võimasinaga, mida kasutasid kunagi rikkad mulgid. Või valmis 12 minutiga ja küll see maitses hästi Caramele pagariäri leival, taustaks kõlamas piimaperenaise Anneli karmoška muusika.

Pidulik sündmus jätkus mõisasaalis, kus tänati kodukaunistajaid ja anti üle kinkepakid, mille sisu oli ehtsalt Viljandimaine, sisaldades Abja päevakeskuse puudust kandidut, Olustvere mõisa mett ja Caramele pagariäri leiba. Viljandi vallast olid pidulikule sündmusele kutsutud koduval-

las iluloomise eest tunnustatud Birgit Rits ja Margus Hubel Vana-Võidu külast, Jana ja Mikk Söödor Jämejala külast, Svetlana ja Vladimir Jasnov Koidu külast, Päre tee 18 korteriühistu esindajad, Andero Tank ja Sigrid Häkkinen Tank Jõe külast ning Hillar ja Karin Peebu Loodi külast.

Viimased kaks olid palutud ka nädal enne Kärstna üritust Tartus toimunud Eesti Vabariigi presidendi tänuvõttele.

Liia Sirel

Pidulikul sündmusel mõisasaalis tänati parimaid kodukaunistajaid.

Foto: Liia Sirel

Külade päev tõi endaga esindusliku kultuuriprogrammi

24. augustil peeti Holstre-Pollis siis teine järjestikune ja väga esinduslik külade päev. Meie vallas on peetud külade päevi ka varem, aga need jäävad selle sajandi eelmistesse kümnenditesse. Tänavusest külade päevast võttis osa üle tuhande inimese. Seda võib kindlalt öelda, sest peeti ka arvet. Osales kokku 32 Viljandi valla küla. Terve päeva vältel olid avatud noorteala töötubade ja tegevustega, toitlustusala, kogukondade messiala. Päeva juhtis Arlet Palmiste ja öhtusel kontserdil esines ansambel Justament, päeva lõpetas DJ Aare Anton.

Toimetus

Juba traditsiooniline rongkäik kuulutas külade päeva avatuks.

Foto: Rain Porss

Rõõm on tõdeda, et külade päevad on tulnud, et jääda

Evelyn Härm,
haridus- ja kultuuri-
osakonna juht

24. augustil toimus II järjestikune Viljandi valla külade päev. Kui eelmisel aastal kutsusime kokku kogukonnad peamiselt sportlikuks mõõduvõtuks, et ühise perena tähistada taasiseisvumispäeva, siis sellel aastal liitusid meiega ka isetegevuslased. Väljakud vallutasid sportlased, lavalauldel esinesid valla lauljad, tantsijad ja pillimängijad ning laadamelu pakusid ägedad kogukonnad.

Päeva jooksul sai visata noolt ja sopsu, heita saabast, lasta vibu, meeskondlikult joosta pendelteadet, mängida võrkpalli ja tänavakorvpalli, publikule õpetati linetantsu ja nautida sai rikkalikku kultuuriprogrammi, mille tegi eriliseks Vaike Rajaste segarühmade tantsuetenduse esmaettekannet "Suusabaasis on tantsupidu". Sündmuse kulminatsioonina pärjati Viljandi valla sportlikuma küla tiitliga Holstre küla.

Aitäh kõigile, kes andsid panuse Viljandi valla külade päeva toimumisele, aitäh kõigile, kes olid laval, kes sportimas, kes oma küla esindamas, kes päeva nautimas – teid kõiki kogunes päeva peale tuhatkond ja natuke peale.

Kohtumiseni juba järgmistel Viljandi valla külade päeval – kultuur ja sport üheskoos 2025 aasta augustikuus!

Külad tutvustasid oma tegemisi ja toodangut sellistes telkides.

Foto: Rain Porss

Kultuur on rikkus

Ille Mirka,
Külade päeva
kultuuri-
programmi
projektijuht

Seda rikkust jagasid Viljandi valla külade päeval meie tublid kollektiivid kõigile.

24. augustil said rahvamajade kollektiivid kokku Holstre-Pollis Spordikeskuses. Alustasime varakevadel info kogumise ja sündmuse ettevalmistamisega.

Kes soovisid tulla esinema külade päeva kultuuriprogrammis, siis selle võimaluse ka kõik said. Oli loobujaid, kuid oli ka väga toredaid üllatajaid. Olen siiralt tänulik laste kollektiividele ja nende juhendajatele: Tarvastu GM mudilaskoor ja juhendaja Tiina Lillepuu, Valma külamaja tantsulapsed ja juhendaja Ave Üprus, Vana Võidu folkloorirühm Maasikad ja juhendaja Silva Jõulu. Keeruline ju enne kooli lapsed kokku saada, proove teha ja esinema tuua, lõpuks väga super tulemus! Tänulik segakoorile Üits Viis, juhendajad Liisi Toomsalu, Teele Tali.

Öhtul andis kontserdi ansambel Justament.

Foto: Andrus Tukk

Viljandimaa linetantsijad tantsuhoos, nende juhendajaks on Esta Kerge.

Foto erakogust

Lapsedki leidsid külade päeval tegevust.

Foto: Rain Porss

Esineb naisrühm Udusõlg, juhendaja Kertu Kaarna.

Foto erakogust

grammi, spordielamused ja ühtehoidmise tunde

Tänuulik lauluansamblitele Särasilmad, juhendaja Elsa Pauliine Palu, Rukkilillele, juhendaja Sirje Rein. Kes ütles, et suvel kollektiivid koos ei käi ja tööd ei tee.

Selleks, et tulla koori või tantsurühmaga esinema, tuleb teha väga palju proove. Rahvamaja kollektiivid käivad suvel veel esinemas festivalidel, teevad treeninglaagreid, osalevad ringreisidel Eestimaa ja teevad paljugi veel.

Publikut rõõmustas ilusate tantsude ja kirevate kostüümidega tantsutrupp Arabella, juhendaja Dagmar Riet.

Kultuuriprogrammist ei puu-

dunud ka daamid Tantsulustist, nende juhendaja Virve Vuntus on rahvatantsu õpetanud 65 aastat.

Ka Viljandimaa linetantsijate paremik sai kokku Holstre-Pollis, nende juhendaja on Esta Kerge. Publikule väga meeldis, võttis ikka jala tatsuma küll.

Veel tublisid kollektiive, kes sel päeval esinesid: rahvatantsurühmad Suistle Säbulise, juhendaja Anu Tomp, Ramsi Roosid, juhendaja Tiia Kadalipp, Rõmusõõr, juhendaja Deena Mäger, Udusõlg, juhendaja Kertu Kaarna.

Olen tänuulik rahvamuusiku-

tele, kes terve programmi vastu pidasid: Saarepeedi kapell, juhendaja Sirje Rein ja Tõrva kapell Kirime, juhendaja Thea Leitmaa.

Punkti i-le pani Vaike Rajaste lavastatud segarühmade tantsuetendus "Suusabaasis on tantsupidu" mis oli omaette vaatamisväärsus ja tulemus oli vapustav!

Kui kultuuriline osa kasvas seekord liiga suureks, võib edaspidi mõelda oma valla laulu ja tantsupeo peale.

Koostöö spordikeskuse juhtide Mati Adamsoni ja Gaspar Värviiga oli suurepärase. Igati abivalmis poisid mõlemad. Täna koostöö tegijaid: Liia Sirel, Evelyn Härm, Gertu Viask, In-

ganora Makko, Rasmus Toompere, Eiko Tammist ja Maire Vainola. Suurepärase koostöö oli Heliart meeskonnaga ja Priit Kivimäega ning päevajuht Arlet Palmistega.

Kultuur pakub meile kõigile turvatunnet. Osake siis seda hoida ja väärtustada. Minu suur kummardus kõigile! Supertöö!

Külade päeval esinesid ka Saarepeedi kapell (juhendaja Sirje Rein) ja Tõrva kapell Kirime (juhendaja Thea Leitmaa). Foto erakogust

Viljandimaa segarühmad ühispildil. Nemad esitasid ka väga meeldejääva tantsuetenduse "Suusabaasis on tantsupidu". Lavastajaks Vaike Rajaste. Foto erakogust

Sport hoidis põnevust lõpuni välja

Mati Adamson,
Holstre-Polli
Spordikeskuse
spordijuht

24. augustil peeti Holstre-Polli spordikeskuses suurepärase spordi- ja kultuurimeluse viimased külade mängude spordialad ja väga pingelistes heitlustes selgusid sportlikumad Viljandi valla külad. Seni toimunud võistlusaladel olid võidurõõmu maitsnud suusatamises Kärstna, mälumängus Kaavere-Vaibla-Meleski, orienteerumises ja jalgpallis Soe, discgolfis Holstre esindus. Kuna mängude üldarvestusse läks igal külal 7 parimat võistlusala, oli päeva alguses kõik veel täiesti lahtine.

Viimasel võistluspäeval segusid parimad tänavakorvpallis, segavõrkpallis, õhupüssi laskmises ja külade suvepäeva erinevatel võistlusaladel koondarvestuses. Ühelgi alal ei olnud kerge võitu saada, sest konkurents oli kõva ja tasavägist heitlust peeti iga tulemuse nimel.

Tänavakorvpallis võidutses Holstre küla esindus koosseisus Riho Kald, Rauno Meerits ja Madis Meerits. Neile järgnesid Viiratsi pallurid Kristjan Kass, Martin Oksa ja Marek Unger-son. Kolmanda koha viisid koju

Pahuvere küla esindajad Taavi Tuul, Tarmo Tuul, Mario Soots ja Martin Meeksa.

Üks selle päeva kuumemaid ja põnevamaid alasid oli **segavõrkpall**, kus igas mängus võis näha üllatusi ja ülipõnevat punktpunkti heitlust. Väga põneva turniiri võitis lõpuks Päre võistkond, kellele järgnesid Kärstna ja Soe võrkpallurid.

Õhupüssi laskmises pani tänavu oma paremuse maksma Holstre küla, edestati Soe ja Päre küla. Õhupüssist laskmises töid parimad punktid oma külale Karolin Mäe Tánassilma külast ja Ain Ristisaar Holstre külast.

Pendelteatejooksu võitis Soe küla koosseis Risto Järveküla, Karl Ilves, Rauno Tafenau, Taavi Tafenau, Ketlin Plado, Kätlin Plado, Sandra Maryn Elvet, Victoria Desiree Elvet ja Kaisa Kallas. Teise koha saavutas Pahuvere küla, kes omakorda edestas Päre küla.

Üksikaladest oli kõige menukam **noolevise**, kus kokku pani end proovile koguni 166 osalejat. Noolviske parim naine oli Pille Reimaa Kärstna külast ja meestest Heiko Kraaner Viiratsi alevikust.

Sopsuvõistlusel olid kõige täpsema käega Tairo Tuul Pahuvere külast ja naistest Sille Leenurm Soe külast.

Robin Hoodi võistlusel lasid kõige täpsemalt vibunooled lendu Maris Mämees ja Rauno Mets, mõlemad Päre külast.

Viljandi valla sportlikuma küla tiitli võitis tänavu Holstre esindus.

Foto: Andrus Tuisk

Pjedaalil on pendelteatejooksu parimad.

Foto: Mati Adamson

Valla parim naine sangpommi tõstmises on Aili Elvet.

Foto: Mati Adamson

Tulised heitlused peeti tänavakorvpallis.

Foto: Mati Adamson

Saabast lennutasid teistest kaugemale Karmen Karja ja Lauri Liiv, kes esindasid samuti Päre küla.

Teatevõistlus kolmikutele sai kõige kiiremini läbitud Pahuvere küla esindusel koosseisus Taavi Tuul, Tairo Tuul ja Kenno Ruukel.

Kõige vägevamad **sangpommi tõstmises** olid naistest Aili Elvet Soe külast ja meestest Kaupo Karja Päre külast.

Külade mängude **üldarvestuses** vaheldusid võistluse vältel liidrid pidevalt, sest 5 parima küla punktivahed olid ülinapid. Tänu Vitali Vorobjovi suurepärasele eeltööle ja abile vabatahtlikuna ka viimasel võistluspäeval, koostati võistlusprotokollid kohapeal telefonide ja arvutitega ning kogu selle keerulise süsteemi online tulemuste arvestus oli jooksvalt näha. Päeva lõpuks

ilutses üldtabelis uskumatu seis – arvesse mineva 7 parima ala punktisumma oli kahel esimesel esindusel võrdsest 677 punktist! Kuna Holstre küla oli üks alavõit rohkem, kuulutati vastavalt võistlusjuhendile tänavu **Viljandi valla sportlikumaks külaks Holstre esindus**.

Sama punktisaagiga jäi teiseks kõigil aladel osalenud Soe küla ja kolmanda koha viis 672,5 punktiga koju Päre esindus. Kärstna ja Pahuvere olid neljanda ja viiendana samuti esikolmikule kuklasse hingamas. Kokku sai üldtabelisse tulemuse kirja 32 valla küla/alevikku, ent nii mõnegi väga pisikese küla esindajad olid kaasatud naaberküla võistkondadesse.

Te olete kõige tähtsamad inimesed ja me väga loodame, et jaksate seda vankrit vedada ka järgmisel aastal ning meie valla

külades leidub veel sädeinimesi, kes külade mängudel osalemise oma südameasjaks võtavad! Täna kõiki alade kohtunikke ja eriti suur kummardus mängu korraldada aidanud vabatahtlikele, kellega koos teeks igal ajal midagi suurt! Südamlik tänu Teile – Karen, Anna, Mikk, Taavi, Marge, Gaspar, Leho, Tiina, Meelis, Tarmo, Evi, Kert, Anna-Kaisa, Karin, Katrin, Grete-Liisa, Aino, Silver, Vitali, Kuldar, Lilian, Vitali, Marye, Gerri, Viivika, Mia-Liis, Kaisa, Merilin, Annaliisa, Jaan, Jaanika ja Saire!

Suur-suur tänu kõigile osalejatele, kes läbi aasta oma külade eest võistlustules olid! Õnnitlused kõikidele parematele, aga kõige suurem kummardus külade eestvedajatele, kes oma kogukonna inimesi võistleva ärgitasid!

Vallavolikogu istung 29. augustil

KUULATI:

• Viljandi valla valimiskomisjoni 02.07.2024 otsuse nr 14 kohaselt taastusid Liina Soovere volitused Viljandi Vallavolikogu liikmena. Seoses Liina Soovere volituste taastumisega lõppesid Thea Tobro volitused vallavolikogu liikmena.

• Viljandi valla valimiskomisjoni 22.08.2024 otsuse nr 15 kohaselt taastusid Kairi Kärneri volitused Viljandi Vallavolikogu liikmena. Seoses Kairi Kärneri volituste taastumisega lõppesid Merike Kalda volitused vallavolikogu liikmena.

• Marite Paat andis ülevaate Viljandi valla tuuleenergeetika eriplaneeringust (tuuleenergeetika hetkeseisust Viljandi vallas anname ülevaate oktoobri Viljandi Valla Teatajas - Toimetus).

• Roman Kusma andis ülevaate

te läbirääkimistest investoriga ja tutvustas plaani, mille kohaselt peaks toimuma Aqva Hotels Osühing omaniku vahetus. Plaani kohaselt soovib Aktsiaselts OG ELEKTRA omandada Aqva Hotels Osühingu ning sellega koos Viljandi veekeskuse ja hotelli rajamise projekti. Roman Kusma pöördus Viljandi Vallavolikogu poole palvega saada kaks-kolm kuud ajapikendust, et lõpuni viia läbirääkimised ja jõuda tehinguni, kuna läbirääkimised kestavad ja tehing ei ole veel toimunud. Oleg Gross tutvustas Aktsiaselts OG ELEKTRA mõtteid ja plaane seoses Viljandi Veekeskuse projektiga. Vallavolikogu otsustas teha Aqva Hotels Osühingu arendajatele ettepaneku, esitada Viljandi Vallavolikogule kirjalik pöördumine ja tuua välja, milline on arendajate

soov ja nägemus, et pöördumisele saaks ametlikult vastata.

OTSUSTATI:

• algatada üldplaneeringut muutva detailplaneeringu koostamine Viljandi vallas Kiini külas katastriüksustel Lõunapoolse, Põhjapoolse ja Juuriku tee. Detailplaneeringu eesmärgiks on planeeritava ala maakasutuse juhtotstarbe muutmise ja ehitusõiguse määramine päikeseelektrijaama ehitamiseks. Detailplaneeringu ala suurus on ligikaudu 13,3 ha.

PÄEVAKORRAS VEEL:

• Arupärimisele vastas vallavanem Alar Karu.

• Vallavalitsusele esitati arupärimine.

• Vallavolikogu kirjavahetus.
• Vallavanema informatsioon.

Vallavolikogu istungeid peetakse aina rohkem Viiratsis. Seekord veel Viiratsi koolis, aga loodetavasti kogunevad vallavolikogu liikmed oktoobri istungiks juba Viiratsis asuvasse vallamajja.
Foto: Rain Pors

Järgmine vallavolikogu istung toimub 26. septembril.

Vallavolikogu istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Vallavalitsuse istungite kokkuvõte

3. septembri vallavalitsuse istungil otsustati

Volikogule esitatud eelnõud

• Volituse andmine avaliku liiniveo korraldamise hanke läbiviimiseks MTÜ-le Viljandi-maa Ühistranspordikeskus.

• Kinnisasja omandamiseks loa andmine Metsamaahalduse Aktsiaseltsile.

• Ehitise peremehetuse tuvastamine.

Ehitus, planeerimine ja majandus

• Nõustuti Porsa külas Harju tn 14 asuva katastriüksuse jagamisega vastavalt MinuKatastri e-keskkonnas algatatud maatoimingule ja määrati jagamisel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ning sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Porsa küla, Harju tn 14 (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa),

- Porsa küla, Köstriaia (sihtotstarve: 100% elamumaa).

• Nõustuti Viiratsi alevikus asuvate Tehnika tn 5, 7 ja 9 katastriüksuste vaheliste piiride muutmise ja määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Viiratsi alevik, Tehnika tn 5 ja 7 (sihtotstarve: 100% tootmismaa),

- Viiratsi alevik, Tehnika tn 9 (sihtotstarve: 100% ärimaa).

• Nõustuti Peetrimõisa külas asuvate Kooperaatori vkt 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 ja Perve katastriüksuste vaheliste piiride muutmise ja määrati uute piiridega moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Peetrimõisa küla, Kooperaatori vkt 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 ja Perve (sihtotstarve: 100% elamumaa).

• Tunnistati edukaks väikehankele "Ramsi raamatukogu ruumide projekteerimine" laekunud pakkumused ning kvalifitseeriti edukamaks Nool Projekt OÜ esitatud pakkumus, mis osutus hindamise kriteeriumide kohaselt majanduslikult soodsaimaks. Maksimuse hind on 16 457,80 eurot koos käibemaksuga.

• Otsustati seada hoonestusõigus Mäeltküla tööstusparkis Viljandi vallale kuuluvale Tööstuse tee 3 kinnistule Osühing Laanetagune kasuks.

Haridus, kultuur, sport

• Määrati Viljandi valla haridustöötajate tunnustused 2024. aastal.

Muu

• Anti ülevaade Viljandi valla arengudokumentidele esitatud muudatusettepanekutest.

• Anti ülevaade Viljandi valla HEV kompetentsikeskuse teenusmudeli väljatöötamisest.

27. augusti vallavalitsuse istungil otsustati

Ehitus, planeerimine ja majandus

• Nõustuti Vardja külas asuv Järvekaldal katastriüksuse jagamisega vastavalt asendiplaanile ja määrati jagamisel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ning sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Viljandi vald, Vardja küla, Kullerkupu (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa),

- Viljandi vald, Vardja küla, Vakamõisa (sihtotstarve: 100% elamumaa).

• Nõustuti Vana-Võidu külas asuv Kalami katastriüksuse jagamisega vastavalt asendiplaanile ja määrati jagamisel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ning sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Viljandi vald, Vana-Võidu küla, Kalami (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa),

- Viljandi vald, Vana-Võidu küla, Vahtra (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa).

• Nõustuti Viljandi vallale kuuluva maa-ala koormamisega isikliku kasutusõigusega AS ESRO kasuks tehnovõrgu rajamisel Jämejala külas Jämejala puisteel.

• Otsustati seada hoonestusõigus Mäeltküla tööstusparkis Viljandi vallale kuuluvale Tööstuse tee 5 kinnistule Osühing U Plant kasuks.

• Nõustuti Viljandi valla era- teede ehitus- ja/või remonditööde toetamise 2024. aasta taotlus-

vooru avamisega ajavahemikul 02.09.2024 – 02.10.2024.

• Muudeti Viljandi Vallavalitsuse 19.03.2024 korraldust nr 89 "Viljandi valla 2024. aasta hankeplaani kinnitamine".

• Kinnitati heakorrakonkursi "Kaunis Kodu" tulemused.

Muu

• Osühing Ramsi VK osanike koosolek – korraldada enam-pakkumise hoonestusõiguse seadmise kinnistule aadressiga Keskuse tee 1, Ramsi alevik internetikeskkonnas www.osta.ee.

• Kinnitati Saarepeedi Kooli direktori ametikohale Kerli Kivisild alates 01.09.2024.

• Arutleti Kauba tn 9 hoone kasutusse andmise teemal ja Suislepa Mõisa teemal.

21. augusti vallavalitsuse istungil otsustati

Ehitus, planeerimine ja majandus

• Nõustuti Viljandi vallale kuuluvate Viiratsi alevikus asuvate hoonestusõigusega koormatud kinnistute Niidu tn 11 ja Ristiküla tn 35 võõrandamisega.

• Lõpetati riigihanke "Sõidukite kasutusrent" hankemenetlus, kuna hanketeates määratud tähtjaks ühtegi pakkumust ei esitatud.

• Määrati Viljandi vallas Lalsi külas Paali katastriüksusel asuva ehitise teenindamiseks vajaliku maa suurus ja sihtotstarve.

• Nõustuti Viljandi vallas Maltsa külas katastriüksuste jagamisega ja määrati jagamisel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ning sihtotstarbed.

• Nõustuti Viljandi vallas Ruudikülas Vahtra ja Pali katastriüksuste liitmisega ning määrati uuele moodustatavale katastriüksusele koha-aadress ja sihtotstarve.

• Seati tähtjatu ja tasuta sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Viljandi vallas Pärsti külas asuvale Laane katastriüksusele avalikes huvides vajaliku tehnorajatise talumiskohustuse kehtestamiseks.

• Seati tähtjatu ja tasuta

sundvaldus Osühingu Ramsi VK kasuks Päre külas asuvatele Päre tee 14 ja Pihlaka tee 1 katastriüksustele avalikes huvides vajaliku tehnorajatise talumiskohustuse kehtestamiseks.

Haridus, kultuur, sport
• Määrati hariduspreemia Viljandi vallas elavale edukale koolilõpetajale.

Muu

• Otsustati osaleda Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse korraldatavas ühishankes "Sülearvutite ja tahvelarvutite ostmise ja rentimise raamlepinguga (minikonkursid)".

• Arutleti Kauba tn 9 hoone seotud edasise tegevuse osas.

Toimus OÜ Ramsi VK osanike koosolek.

13. augusti vallavalitsuse istungil otsustati

Volikogule esitatud eelnõud
• Kiini külas Põhjapoolse ja Lõunapoolse katastriüksuste detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise.

Ehitus, planeerimine ja majandus

• Nõustuti järgmiste Viljandi vallale kuuluvate katastriüksuste maa-ala koormamisega tähtjatu ja tasuta isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ (registrikood 11050857) kasuks Vardja külas Närkska tee L1 ja Ugala tee katastriüksustel.

• Lükati tagasi kõik väikehankele "Mobiilse elektrigeneraatori soetamine" laekunud pakkumused.

• Anti kasutusluba Viljandi vallamajale aadressil Sakala tn 1 Viiratsi alevikus.

Haridus, kultuur, sport
• Määrati hariduspreemiad üheteistkümnemale Viljandi vallas elavale edukale koolilõpetajale.

Muu

• Anti ülevaade haridusasutuste riiklikust rahuloluküsituse tulemustest Viljandi vallas.

6. augusti vallavalitsuse istungil otsustati

Finants

• Muudeti Viljandi Vallavalitsuse 12.03.2024 korraldust nr 81

"Viljandi valla 2024. aasta eelarve alaeelarvete kinnitamine".

• Kehtestati Viljandi valla 2025. aasta eelarve eelnõu koostamine ajakava, tingimused ja vormid.

Ehitus, planeerimine ja majandus

• Väikehanke "Koolitranspordi teenuse osutamine Kolga-Jaani Kooli õpilastele" laekunud pakkumistest tunnustati edukaks OÜ Heiki Bussid (registrikood 11060407) esitatud pakkumus, kui soodsaim pakkumus, maksumusega 41632,50 eurot koos käibemaksuga.

• Anti ehitusluba Viljandi vallas Holstre külas Kooli tee 1 maastikurattaraja rajamiseks.

• Keelduti puurkaevu asukoha kooskõlastamisest Järve vkt 10 katastriüksusel Karula külas Viljandi vallas.

• Nõustuti Paistu külas Apteegi tee 10 // Luiga katastriüksuse jagamisega vastavalt MinuKatastri e-keskkonnas algatatud maatoimingule ja määrati jagamisel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ning sihtotstarbed järgmiselt:

- Paistu küla, Luiga (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa),

- Paistu küla, Apteegi tee 10 (sihtotstarve: 100% elamumaa).

• Muudeti Viljandi Vallavalitsuse 20.02.2024 korraldust nr 49 "Vallavara koormamine isikliku kasutusõigusega".

• Otsustati korraldada eelläbirääkimistega pakkumise korras Kolga-Jaani Villem Reimani nimelise Rahvamaja köögi rendile andmine, moodustati komisjon ning määrati pakkumise tingimused. Pakkumiste esitamise tähtjaks määrati 06.09.2024 kell 10.00.

Haridus, kultuur, sport

• Muudeti Viljandi Vallavalitsuse 19.03.2024 korraldust nr 82 "Viljandi valla eelarvest mitetulunduslikuks tegevuseks toetuse määramine ja maksimine".

Muu

• Osaleti uue vallamaja ehitise ülevaatusel.

• Tutvuti Viljandi valla tuuleenergeetika eriplaneeringuga.

Vallavalitsuse istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Noortefestivalile pääses ka tegelikult üle lävepaku astudes.

Foto: Kevin Kohjus

Arvamus avas Viiratsis ukсед

12. augustil finišeerus Erasmus+ osalusprojekt, mille raames tähistati rahvusvahelist noortepäeva noortefestivaliga "Arvamus avab ukse", mis korraldati noortelt noortele.

Noortesõbraliku kohaliku omavalitsuse tiitel Viljandi vallale ei olnud ainult tunnustus minevikutegude eest, vaid ka motivatsioon tulevasteks saavutusteks. Noorte julge pealehakkamine ja ideest reaalse teostuseni jõudmine oli 8 kuud väldanud teekond, mida iseloomustab ehedalt noorte enda tagasiside: "Inimesed võiksid märgata rohkem oma potentsiaali ja seda ära kasutada oma unistuste täitmiseks". Noortesõbraliku vallana on meie ülesandeks noori ja nende potentsiaali märgata, neid toetada ning olla teekaaslasteks noorte unistuste täitumise teekonnal.

Festivalipäeval pakkusid noortele elamusi adrenaliini ja võistlusjanu pakkuvad sportimisvõimalused, mille mitmekülgselt valikut kiitsid ka osalejad. Elav raamatukogu andis võimaluse laenutada päris inimesi ja rääkida nii seksuaaltervisest kui rahatarkusest. Meie valla ametnikelt sai küsida, miks on üks või teine noori puudutav teema vallas lahendatud just sel viisil. Festivali fookuses oli noorte ja otsustajate kokku viimine, mis kulmineerus aruteluga, kus kohtusid kaks Viljandit – vald ja linn. Arutleti, kas täiskasvanuid on võimalik õpetada päriselt noori kuulama? Hea lugeja, kas sina kuulad noori? Vastuseid saab otsida igaüks enda seest, ent soovitan lisaks noorte kuulamisele ka kaasa mõelda ja noorele tagasisidet anda. Kasvame koos noortega ja leiame koos

noortega lahendusi neid puudutavatele muredele ja rõõmudele. Festivalipäevale pani punkti Ingeri kontsert, mis vihmasabinast hoolimata pakkus igas vanuses osalejatele rõõmu.

Projektimeeskonda kuulusid noored, kellest noorim lõpetas äsja põhikooli ning vanim õpib ülikoolis. Noored olid festivali kandvaks jõuks kogu korraldusprotsessis, sest igaühel oli oma vastutusala, mille elluviimine oli noorte endi kujundada ja planeerida. Mugavustsoon sai korralikult raputada, sest tuli suhelda palju võõrastega, pidada kirjavahetust, küsida erinevaid hinnapakkumisi, jälgida eelarvet ning toetada oma meeskonnaliikmeid hea sõna ja abiga. Meeskonnaliige Tauno jagas vahetult pärast festivali emotsioone, mis kirjeldab noorte eduelamust ja õnnejoovastust oma kõige ehedamal viisil:

"Oleks keegi 6 kuud tagasi öelnud, et 12. augustil toimub nii lahe noortefestival, ei oleks ma seda uskunud". Mündi teisel poolel on minu kui noorsootõtaja vaade ja tunne on täpselt sama. Noorte initsiatiiv ja tahe midagi päriselt noortele korraldada tekitas tunde, et olen ise taas noor, kes soovib oma unistuste elluviimise nimel kas või tähed taevast alla tuua.

Kommentaari koostööpartnerit: Ege Enok, Viljandi Avatud Noortetuba (VANT) juhataja

"Viljandi Avatud Noortetuba (VANT) on teinud koostööd Viljandi valla noortekeskusega juba aastaid. Seda nii õpilasmaleva korraldamisel, panustades maakondlikku noortevaldkonnana tuumikusse kui ka jõustades üksteist valdkonna aktuaalsetel teemadel. Seda suurem oli

rõõm elada kaasa ja panustada rahvusvahelise noortepäeva tähistamisse kogu VANT meeskonnaga. Noortefestivalile eelnes ühine panustamine juulis Viljandi III [eel]arvamusfestivali, kus korraldati mitmeid arutelusid, mille fookus oli noortel ja nende heaolul. Mul on hea meel ja uhke tunne, et Viljandi vallas on mõnusa sünergiaga grupp noori, kelles on valmisolek ja sisemine soov panustada kogukonda. Hindan kõrgelt valla pädevaid noorsootõtajaid, kes peavad oluliseks sisulist koostööd omavalitsuse piiride üleselt ja seda koos noortega noorte heaks."

Noortefestivali korraldusmeeskonda kuulusid Viljandi valla noortevolikogu liikmed Inganora Makko, Anni Oja ja Merilin Mutli ning Tarvastu Gümnaasiumi õpilasesinduse president Tauno Kobin. Tänu sõnad kuuluvad ligi kuuekümnenele inimesele, kes andsid oma panuse festivali õnnestumisse. Noortefestival "Arvamus avab ukse" on Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpuse osalusprojekt, mis on kaasrahastatud Euroopa Liidu poolt. Lisaks projektitoetusele toetati meid nii uste, kohukeste, auhindade kui ka rahaga meie heade partnerite poolt, kellele kuuluvad meie tuhat tänu ja kummardus: Viljandi Aken ja Uks, Viljandi Tarbijate Ühistu, Tere Piim AS, Kaitseliidu Sakala Malev, Hoom Amatu, Sushi Amps, Adelli jätsijaam, Viljandi Avatud Noortetuba, Eurodesk ja noorteinfoportaal Teeviit.

Liis Särg
Viljandi valla noortekeskuse juhataja

Õpilasmalev lõi sel suvel uusi sõprus- ja töösildu

Viljandi valla õpilasmaleva traditsioonidest sai sel suvel osa 64 noort, kelle seas on juba kogenud malevlasi kui ka neid, kes leidsid sel suvel esmakordselt tee malevasse. Erinevate noorte sümbioos ja koostöötamine lõi suvel mitmeid uusi, nii valla- kui ka omavalitsuste üleseid sõprus- ja töösildu. Juba teist aastat olid Viljandi valla ühisrühmad Tartu ja Viljandi linnaga.

Kogenud malevlased tutvustasid uustulnukatele traditsioone, mis algasid malevlaste ristimisega ning lõppesid pulmapeoga. Ka minul oli au osaleda mitmes malevapulmas, millest meelde jäävaim oli osalemine küünipulmas. Küün oli eelnevalt puhastatud malevlaste endi poolt. Malevaelu on nii kirju, et kõrvaltvaatajale võib see tunduda omaette maailmana. Maleva korraldajana võin kinnitada, et nii just ongi. Õõbimisega malevarühma elu ehedas taluelus ongi eraldi maailm, mis õpetab noortele elama päris elu.

Malevasuvi sai teoks tänu usaldusväärsetele rühmajuhitidele, kes on malevas noorte lemmikinimesed ja kelle rühma soovitakse ikka ja jälle tagasi minna. Rühmajuhitide lemmikud on tööandjad, sest just tänu neile saab kogeda malevas tööõõmu, kõplamise villivalu ning eduelamust.

Omaette rõõm on kui töõand- ja ootused said täidetud. Sel suvel pakkusid malevlaste töõd 9 ettevõtet – Jordas Estonia OÜ – maasikate korjamine, Mahe Eeriksaare OÜ – põdrakanepi korje ja teepõõldude rohimine, Piihiit OÜ – arooniaterohimine, FIE Heidi Viilop – kultuurmustikate rohimine, SA Holstre-Polli Spordikeskus – heakorratõõd, AS Põõluvaras – õõnapuude rohimine, Viljandi Vallahaldus – värvimine, Ehe Pojad OÜ ja Eheco OÜ – mahepõõllunduses põõllumajandustõõd. Noored said ülevaate võimalikest karjäärivalikutest tulevikus. Aitäh töõandjatele, kes annavad noortele võimaluse saada kogemusi ja on valmis tasuma noorte töõjõõkulud.

Viljandi valla õõpilasmaleva korraldajana tõõmban tänavu- se malevasuvele joone alla teadmise, et kogenud malevlased on valmis tuleval suvel astuma rühmajuhit kingadesse, töõandjad on saanud vajalikud töõd tehtud ning noored on saanud rikkamaks nii kogemuste kui töõtasu võõra.

Viljandi valla õõpilasmaleva toimumine sai võimalikuks tänu Viljandi vallavalitsuse, AS Põõluvara ja Tõõtukassa toetustele. Kohtumiseni uuel malevasuvel!

Liis Särg

Viljandi valla noortekeskuse juhataja

Eeriksaare rühma noored enda korjatud põdrakanepit puhastamas.

Foto: Krista Kasemaa

Viljandi vallas
21. septembril kell 11-16

Tule ühest valla otsast vaatama, mis teisel pool tehakse!
Sind ootavad Vana-Võidu ja Viiratsi piirkonnad

Uksed avavad
Viiratsis: kool, lasteaed Rüblik, päevakeskus, raamatukogu, rahvamaja, alevikuselts, vallavalitsuse infopunkt, Viiratsi angerjafarm.

Vana-Võidus: Viljandi Kutseõppekeskus, õpilaskodu, mõis, raamatukogu, noorteruim, külaselts, Nuiamäe tallid, Nõmme kaubandus.

Rohkem infot ja asutuste programmid: viljandivald.ee või maalelamisepäev.ee

Lae alla Navicup mobiilirakendus, sest „Maal elamise päev 2024“ on seal palju täpsem ja nutikam.

Tule koos perega!

VILJANDI VALD

Maal elamise päev

Tänavu läksid esimesse klassi

Heimtali Põhikool

A klass

Kristjan Heli
Sofia Iarochenko
Rauno Kirss
Heleene Klampe
Karoly Kobak

Johannes Kurrikoff
Mark Liinsoo
Greta-Maarja Lõiv
Lisandra Mitt
Karl Reile

Eleanora Romantsük
Lisandra Salak
Sander Vološtšuk

Klassijuhataja Riina Põhjala

B klass

Emilia Hint
Rostislav Iaroshenko
Denny Käba
Lisandra Kütt
Lauri Luigaste

Steven Pärt
Bretty Raugmäe
Ronja Reidla
Meeri-Lisann Simson
Jasmiin-Eliise Soopa

Sander Sosi
Gerte Vilbiks

Klassijuhataja Triinu Kannel

Tarvastu Gümnaasium

Gerret Gristofer Eha
Kertu Gailit
Mia Hoolema
Arabella Iling
Käthlin Järv
Mirtel Jürna
Marita Kass
Tobias Lepp
Lauri Maista
Lisandra Mikk
Lenna Milistver
Elise Mirka
Ronaldo Orumets
Aliise Puusepp
Nora Reelend
Victoria Reinmäe
Marta Rähn
Epp Eeva Paulina Seemen
Sebastian Sild
Eleanor Uusna
Andrus Viidik
Riko Villem

Klassijuhataja Imbi Napritson

Holstre Kool

Roald Anton
Aron Arm
Martin Ivask
Maru Kaigas
Eliise-Renata Klaas
Johannes Marten Klade
Anthony Kuzminov
Simon Levit
Mila Länts
Henry Johannes Pevgonen
Sebastian Pärn
Uljana Rjabinina
Susanna Tafenau
Berit Öilsalu

Klassiõpetaja Kelli Suvi

Kalmetu Kool

Lisete Jalakas
Anne Kiik
Kenert Kärme
Stella Loorits
Mia-Mai Lääts
Jette Oja
Timo Riipus
Remi September

Klassijuhataja Hestia Mirka

Viiratsi Kool

Maria Kabanen
Armin Karron
Trevor Kurvits
Remy Lensment
Martin Meister
Gert Oherd
Lovisa Paju
Artur Peters
Elisabeth Ellen Pinchbeck
Daniel Toomingas
Stella Tönnov
Sverre Väronen

Klassijuhataja Liina Mägi

Kolga-Jaani Kool

Maiold Henk
Elice Kivimägi
Anni Kukk
Lisanna Aleksandra Kuljus
Keiti Lõiv
Lisette Paju
Jane-Liis Peek
Elanna Arabella Tikk
Annabella Valk

Õpetaja Anne Sulger

Saarepeedi Kool

Saara Kallak
Robin Männik
Mia-Roberta Tahker

Artur Alviste
Adeele Alviste
Rait-Markus Mirka

Klassijuhataja Liivia Kriisa

Paistu Kool

Oliver Safonov
Rasmus Sõmmer
Andra-Helena Jakobson

Arabella Poom
Herman Toos
Egert Vilido

Klassijuhataja Kaidi Ojamäe

Viljandi vald tunnustab silmapaistvaid koolilõpetajaid hariduspreemiaga

Viljandi vallavalitsus jätkab talentide tunnustamist, jagades tänava hariduspreemiaid 22le väljapaistvale koolilõpetajale. Preemiate kogusumma ulatus 7100 euron, mis jagunes erinevate haridustasemetel vahel vastavalt saavutatud õpitulemustele. Hariduspreemia eesmärk on väärtustada ja toetada õppimist ning innustada noori jätkama oma akadeemilist teekonda.

Viljandi valla hariduspreemiat on võimalik taotleda noortel, kes elavad Viljandi vallas ja on lõpetanud põhikooli või gümnaasiumi tublide õpitulemustega. Preemiaid jagatakse ka neile, kes on lõpetanud kõrgkooli cum laude, saavutanud gümnaasiumis medali või näidanud üles silmapaistvat tulemust kutseõppes või huvikoolis. Samuti tunnustatakse rahvusvahelistel olümpiaadidel ja ainekonkurssidel osalejaid.

Preemia suurused jagunevad järgmiselt:

- Kõrgkooli lõpetamine cum laude: 500 eurot
- Gümnaasiumi lõpetamine medaliga:
  - › kuldmedal: 300 eurot
  - › hõbemedal: 200 eurot
- Põhikooli lõpetamine kiitusega: 200 eurot
- Kutseõppeasutuse lõpetamine kiitusega: 200 eurot
- Huvialakooli põhiõppe lõpetamine kiitusega: 100 eurot

Hariduspreemia on toetus ja tunnustus neile, kes on pühendunud oma õpingutele. See preemia on märk sellest, et omavalitsus hindab haridust ja näeb noorte õpilaste edusammudes valla tulevikku.

Preemiate saajad saavad oma saavutuste üle uhked olla, ning see tunnustus innustab loodetavasti ka teisi noori pingutama ja püüdlema samaväärsete õpitulemuste poole.

Meie edukad koolilõpetajad

Inga Arujõe	Eesti Maaülikool	cum laude
Johanna Uuemäe	Tartu Ülikool	cum laude
Anni Oja	Kalmetu Kool	kiitus
Karl Rudolf Org	Tartu Ülikool	cum laude
Marii Tasane	Viljandi Gümnaasium	kuldmedal
Janeli Sillaots	Viljandi Gümnaasium	kuldmedal
Helena Tiidu	Viljandi Gümnaasium	hõbemedal
Laureen Luik	Tallinna Audentese erakooli e-gümnaasium	kuldmedal
Signe Muiste	Viljandi Kesklinna Kool	kiitus
Mikk Vaks	Kolga-Jaani Kool	kiitus
Emma Vridolin	Paistu Kool	kiitus
Macklyn Siimon	Viljandi Gümnaasium	hõbemedal
Martin Link	Heimtali Põhikool	kiitus
Margus Ant	Kolga-Jaani Kool	kiitus
Oliver Lapp	Viljandi Gümnaasium	kuldmedal
Kereth Arula	Tarvastu Gümnaasium	kuldmedal
Kevin Jürgen	Viljandi Gümnaasium	kuldmedal
Elika Kotsar	Tartu Ülikool	cum laude
Ulrika Laur	Tartu Ülikool	cum laude
Johanna Ruljand	Tallinna Tehnikaülikool	cum laude
Keity Jermann	Tallinna Tehnikakõrgkool	cum laude
Anett Ariva	Heimtali Põhikool	kiitus

Küsitlesime ka koolilõpetajaid

Täiskasvanud koolilõpetaja **Elika Kotsar**, kes on juba oma tuleviku Viljandi vallaga sidunud, lõpetas Tartu Ülikooli ühiskonna ja infoprotsesside analüüsi magistriõppe õppekava cum laude, kirjeldas oma kooliteed kolme sõnaga: "Hariv, pingutust nõudev, põnev!"

Oma toetajaks ja motiveerijaks peab ta enda pere: "Suurim toetaja minu õpingutel on olnud abikaasa ning motivaatoriks mu tütar, sest soovin talle eeskujuks olla ja näidata, et pühendumise ja sihikindlusega on võimalik saavutada kõik oma eesmärgid." Ülikoolis olid Elika lemmik õppeaineteks peamiselt need kursused, mis keskendusid kvantitatiivsetele meetoditele. Ühtlasi on tal ka öelda midagi neile inimestele, kelle koolitee on jäänud pooleli või kes kaaluvad veel õppima minekut: "Kunagi ei ole liiga hilja alustada õppimist. Peaasi on leida endale sobiv tee ja liikuda edasi oma tempos, sõltumata vanusest või varasematest kogemustest."

Inga Arujõe, kes lõpetas Maaülikooli majandusarvestuse ja finantsjuhtimise magistrantuuri tulemusena cum laude, nimetab samuti oma suurimaks toeks ja motivatsiooniks perekonda ja lähedasi, kes julgustasid teda

Elika Kotsar

õpingutel väljakutsetega silmitsi seisma.

Küsimusele, mis oli tema lemmikõppeaine vastab värske koolilõpetaja: "Üks huvitavam teema minu jaoks oli ringbiomajandus, kuna see ühendab endas majandusliku efektiivsuse ja keskkonnasäästlikkuse põhimõtteid. Ringbiomajandus pakub võimalusi loovalt ja uuenduslikult mõelda, kuidas ressursse tõhusamalt kasutada ja samal ajal edendada jätkusuutlikku majanduskasvu. See on valdkond, mis võimaldab realselt mõjutada nii majanduse kui ka keskkonna tulevikku."

Pärast viit intensiivset aastat akadeemilistes õpingutes ja kahe kooli lõpetamist, võtab ta aja energiat koguda ja

Inga Arujõe

puhata ning värske pilguga vaadata oma edasisi võimalusi, et teha kaalutletud otsus töökoha valikul.

"Hetkel olen oma tulevikuambitsioonide osas avatud erinevatele võimalustele. Magistriõpingute ajal omandatud teadmised ja oskused on andnud mulle kindlustunde ja soovi edaspidi töötada valdkonnas, mis mind kõige enam könetab, pakkudes piisavalt väljakutseid ja võimalusi pidevalt õppida ning areneda. Olen valmis katsetama erinevaid rolle ja valdkondi, et leida just see töö, mida tehes saan oma potentsiaali kõige paremini rakendada ja teha midagi, mis on tähenduslik nii mulle kui ka teistele."

Oma tuleviku on ta sidunud Viljandi vallaga: "Olen juba rajanud oma kodu Viljandi valla – siin on minu juured, minu minevik ja minu tulevik."

Noorematele õppuritele ja kooliteed alustavatele soovitan ta: "Kõik suured saavutused algavad väikestest sammudest, seega ärge kartke astuda esimest sammu. Õppimine on nagu Netflixi seriaali vaatamine – alustad ühe peatükiga ja enne, kui arugi saad, on diplom käes. Pühendumus ja järjekindlus on edu võtmetegurid."

Johanna Uuemäe lõpetas Tartu Ülikooli magistrantuuri psühholoogia erialal tulemusena cum laude ja on jätkamas õpinguid doktorantuuris. Oma kooliteed kirjeldab ta: "Täis üllatusi, põnevust ja rahuldust pakkuv. Mulle meeldis ajalugu ja matemaatika. Mõlemas oli oluline seoste ja suuremate seaduspärade leidmine, mis oli põnevam kui lihtsalt pähe õppimine."

Oma suurimaks ambitsiooniks tulevikus peab ta pidevat enesetäiendamist, et olla kodumaal oma eriala väga hea spetsialist. "Kindlasti soovin edasi töötada erialasel tööl. Psühholoogitöös on palju erinevaid suundi, kuid võimalusel soovin enda tuleviku siduda laste aitamise- ga," lausub Uuemäe.

Johanna Uuemäe

Kas on kavas oma tulevik Viljandi vallaga siduda? "Seotuks jään alati, kuigi õpingute jätkamise tõttu ei saa hetkel otseselt tagasi kolida. Küll tulevik toob täpsemat selgust."

Nõuanded noorematele õpilastele, kes alles alustavad oma kooliteed ütleb ta: "Esiteks, kõike ei pea (ette) teadma ja kõigile küsimustele vastuseid polegi, kuid see ei tähenda, et need tuleks küsimata jätta. Teiseks, takistused ja ebaõnnestumised on osa kooliteest ning kuigi vastikud, siis on need üllatavalt väärtuslikud kogemused."

Liia Sirel
avalike suhete spetsialist

Turvalisse kooliaastasse saavad kõik panustada

Kuigi lapse kasvatamine on lapsevanemate ülesanne, viib koolilaps väga palju kodust väljaspool, kus suunavat pere-liiget ligiduses ei ole. Oluline versta post saabub nii vanematele kui lapsele esimesse klassi minekuga, kus mudilasel tuleb hakata omapead liiklema, koolis ja huviringides käima ning järjest rohkem veedab ta aega sõpradega. Siinkohal on õpetav ja suunav roll lisaks vanematele ka kogukonnal, kus me täiskasvanutena saame sirguvale noorsoole olla eeskujuks ja selgitajateks.

Tähelepanu, liiklus!

Vilkamale sagimisele hommi-kusöögilauas, muutub igapäevarütm septembrikuus ka liikluses. Uue kooliaastaga harjumine võtab mõned nädalad aega, sest lapsed on veel suvereesimis ning hajutatud tähelepanuga. Sellest, et on kiire, midagi ununes või tuli vahele, ei muutu liiklus vähem ettearvamatuks ega jalakäijad vähem haavatavaks. Ootamatuste ja ajakuluga tuleks esimestel koolinädalatel kindlasti arvestada ning pigem tulla kodust välja varem kui viimasel minutil kiirustades. Kuigi õppeaasta alguses võib teedel ja tänavatel politseinike tavapärasest rohkem kohata, saab turvalisse kooliteesse panustada igaüks – vähendades sõidukiirust ning hoides kergliiklejaga tee ääres suuremat külgvahet.

Lisaks liiklusele saab kogukond turvalisuse loomisest abiks olla mänguväljakul, kaupluses, kooli koridoris kui ka internetis. Kui ikka järelkasv rumalustega tegeleb, võib igaüks sekkuda ja

Elerin Tetsmann: "Nii nagu õpetad ettevaatlikust liikluses, räägi lapsega ka ohtudest virtuaalmaailmas ning püüa ise talle seal eeskujuks olla!" Foto erakogust

selgitada. Loomulikult tuleks siinkohal hinnata iseenda turvalisust ning kui ikkagi kellegi elu, tervis või vara on ohus, tuleks helistada 112. Olukorrad, mis nii tõsised ei ole, aga vajaks siiski tähelepanu ja tegelemist, nendest julgustan kirjutama näiteks veebipolitseinikule. Info jagamine on siinkohal ülimalt oluline, et murekohtadele enne tõsisemate probleemide tekkimist jaole saaks.

Teata koolikiusamisest!

Eraldi pöördun ma õpetajate, koolipersonali ning lastevanemate poole seoses koolikiusamisega. Narrimine ja hüüdnimed

panek võib näida pealiskaudne ning möödunud osa koolielust, kuid ometi mõjutab noort inimest palju enam kui me esmapilgul arvame. Koolikeskkonnas viibib laps poole oma päevast ning kui ta tunneb end seal õnnetu ja tõrjutuna, tuleb sellele tähelepanu pöörata ning põhjustega tegeleda. Sulle, hea õpetaja, on abiks nii kooli tugispetsialistid, lastekaitsetöötaja kui ka veebi- ja piirkonnapolitseinik. Võta julgelt ühendust ja mõtleme üheskoos, kuidas lahendusteni jõuda. Teinekord toimub kiusamine aga hoopiski sotsiaalmeedias ning õpetajal polegi võimalik sellega kursis olla. Iga-

sugune tagasiside lapsevanemalt klassijuhatajale või sotsiaalpedagoogile aitab koolil kiusamisele kiiremini jaole saada ning juhtumitega kohe selet tegeleda.

Räägi ohtudest virtuaalmaailmas

Hea lapsevanem! Nii nagu õpetad ettevaatlikust liikluses, räägi lapsega ka ohtudest virtuaalmaailmas ning püüa ise talle seal eeskujuks olla! Lapse mure ja muutunud käitumise märkamine, ärakuulamine ja tema vajadustele tähelepanu pööramine annab lapsele märku, et teda kuulatakse ja toetatakse.

Kutsun kõiki ühiselt pingu-

tama selle nimel, et esimesest koolipäevast alates tunneks iga laps end kooli minnes ja seal oles turvaliselt.

Elerin Tetsmann
Viljandimaa veebipolitseinik

Facebookis:
<https://www.facebook.com/veebipolitseinik.elerin>

Instagramis:
https://www.instagram.com/veebipolitseinik_elerin

E-mail:
elerin.tetsmann@politsei.ee

Perekond Murdlate kodukohvik Sõpruse tänaval.

Foto: Kai Parre

Viiratsi kodukohvikute päev tõi kohale sadu külalisi

20. augustil avasid esmakordselt ukseid Viiratsi kodukohvikud.

Kohvikuid oli kokku kümme ja nad jaotusid ühtlaselt aleviku peale alates Lastekodu tänavast kuni Heina tänavani.

Idee hakkas idanema aasta tagasi, kui Viiratsi rahvamaja ja MTÜ Viiratsi alevikuseltsi plaani paika panid, et selline üritus on vajalik. Kogukond sai avaldada arvamust, kas avada kohvikud suve alguses või augusti lõpus. Ülekaalukalt arvati, et augusti lõpp sobib paremini. See otsus oli ainuõige. Ilm soosis üritust ja kinkis imelise päikesepaiste ja soojust.

20. augusti lõuna ajal toimusid veel viimased ettevalmistused, et juba kell kaks ukseid avada. Pool tundi enne ametlikku avamist olid tänavad inimesi täis. Mõni seltskond võttis eesmärgiks jõuda angerjasuppi maitsma, teisel mõlkusid meelles pirukad ja koogid. Menüüdes leidis nii klassikalisi kui eksotilisemaid maitseid, igaüks leidis sobiva. Lisaks söömisele said lapsed hüpata batuudil, paitada ponisid ja mängida. Vanemad nautisid päikesepaistet, imetlesid kauneid kodusid ja trehvasid vanu tuttavaid. Ühes kohvikus oli võimalik kuulata ka elavat muusikat.

Põlised Viiratsi elanikud ütlesid, et sellist rahvamassi pole Viiratsis enne nähtud. Kohvikupidajad nentsid, et jõudsid hinge tõmmata alles sulgemise hetkel. Järele jäi vaid mõned üksikud koogitükid. Korraldajad ja osalejad avaldasid lootust, et sellest päevast kujuneb kogukonda liitev traditsioon, mis annab külalistele võimaluse lähedalt näha, kui mõnus elukeskkond Viiratsis on. Kohalikud elanikud mainisid samuti, et sattusid tänavatele, kus pole varem käinud. Oli tore päev täis häid maitseid ja head seltskonda!

Kai Parre

Veeda kooliaasta alguses aega ohutusteemalistel avastusradadel

Üle Eesti on palju, eeskätt kooliealistele noortele mõeldud ohutusteemalisi avastusradu, kus saab looduses jalutades oma teadmised ohutuse teemadel proovile panna ning koguda uusi tarkusi.

Partneritega koostöös on Päästeamet loonud üle Eesti erinevates maakondades kokku 70 avastusrada, mis annavad lastele ja peredele võimaluse oma ohutusteemalised teadmised proovile panna. Rajad on mõeldud eeskätt kooliealistele noortele, kuid pakuvad kindlasti põnevust täiskasvanutelegi.

Ohutusalase avastusrada läbimine on lihtne: selleks tuleb end registreerida mängijana keskkonnanahariduse veebilehel, valida endale sobiv maakond ning asuda avastama. Rajad on 2-3 km pikad ning aega

kulub selleks keskmiselt 1,5 tundi. Avastusrajal õpitakse tundma nii tule- ja veeohutuse, kriiside, vaimse tervise kui ka internetiohutusega seotud teemasid. Lisaks saab nii matkatarkusi kui isegi seda, mida teha metsloomade kohates.

Viljandimaal on sellised rajad Abja-Paluoja, Suure-Jaanis ja Viljandis.

Päästeamet soovib kasutada imelisi sügisilmasid ning minna koos sõprade või mik mitte kogu klassiga mõnd piirkonnas asuvat avastusrada külastama. Looduses aktiivselt aega veetes on parim viis uute teadmiste omandamiseks. Oluline on haarata kaasa sõber, täislaetud nutiseade ja akupank ning minna avastama!

Marek Kiik
Päästeamet

Rajad on keskmiselt 2-3 kilomeetrit pikad.

Seitsmes maailmakoristus-päev on esmakordselt ametlik ÜRO kalendripäev

Seitsmes üleilmne kodanikulikumine Maailmakoristus-päev toimub 20. septembril esmakordselt ÜRO rahvusvaheliste päevade ja nädalate kalendri ametliku päevana. Lisaks koristamisele pööratakse Eestis erilist tähelepanu elektrooniliste sigarettide keskkonakahjule. Taas on koristus-päevast osavõtjate hulgas ka meie valla koole ja külade kogukondi.

Eelmisel aastal võttis kodanikualgatusel osa 56 000 eestlast ja 19 miljonit inimest üle ilma. "Maailmakoristus-päev on eelkõige ennetustöö," märkis Eesti maailmakoristus-päeva eestvedaja **Elike Saviorg**. Eesti kõige aktiivsem koristaja on – 92% Eesti koristajatest olid mullu lapsed ja noored. Viimastel aastatel on hüppeliselt kasvanud ühekordsete elektrooniliste sigarettide hulk looduses. "Ühekordne e-sigaret on Eestis täna väga suur probleem. Algselt suitsetamisest loobumise lihtsustamise egiidi all müüdüd toode on leidnud hulgaliselt tarbijaid ka inimeste hulgas, kes varem tubakatooteid ei tarvitanud. Eriti suur on tarbijaskond noorte naiste ning laste hulgas," tõdeb Saviorg. "Lisaks

tervisekahjule on ühekordne elektrooniline sigarett ka jäätmena problemaatiline. Kõige muretekitavam on asjaolu, et inimesed viskavad tühjad e-sigaretid lihtsalt tavalisse prügikasti või loodusesse maha," sõnas maailmakoristus-päeva Eesti eestvedaja.

Uurisin, kuidas meil vallas maailmakoristus-päevast osa võetakse. Lehe ilmumise ajaks on ühel koolil koristus-päev juba peetud.

Viiratsi Kooli huvijuhi Kai Parre sõnul mindi koristama juba 10. septembril. "Jagasime klasside kaupa koolimaja lähema ja kaugema ümbruse osadeks ning iga klass sai piirkonna, mille läbi käis. Pöörasime erilist tähelepanu selle aasta teemale ehk ühekordsetele sigarettidele. Tavapäraselt tegime ümber koolimaja põhjaliku tiiru (ka bussipeatuses), vaatasime üle tiigiümbruse, laululava, mänguväljaku ja spordiplatsi. Prügi sorteerisime liigiti," rääkis Parre.

Heimtali Põhikool osaleb maailmakoristus-päeval 18. septembril, sõnas õppealajuhataja Urve Mukk. "Koristame koolimaja ja staadioni ümbrust, võtame võsa ürgoru nõlvadelt ja

kasutame oksa püstkoja punumisel. Korrastame ka mõisnike Siversite kalmistut. Selles osas on meie koostööpartner programm Pärandid, kes toetab ka rahaliselt töövahendite soetamisel," sõnas Mukk.

Saarepeedi kool osaleb maailmakoristus-päeval õigel kuupäeval ehk 20. septembril. "Koristame kogu kooliga, jagades Saarepeedi küla eri piirkonnad klasside vahel," ütles kooli noorte ja projektijuht Andres Oja.

Ave Visor Paistu Koolist andis teada, et nende kool on igal aastal maailmakoristus-päevast osa võtnud. Erandit ei tehta selgi aastal. Suur talgupäev maailmakoristus-päeva raames toimub Paistu Koolis ja lasteaias koos lastevanematega 12. oktoobril kella 10st-13ni. "Eesmärk on puhastada kooli juures oleva tiigi äär ja luua õuesõppe ala koos tõstetud peenardega," sõnas Visor. Paistu Kooli 2024-2025 õppaasta üldteema on väga tihedalt seotud maailmakoristus-päeva temaatikaga: "Laste ja kogukonna kliimateadlikkuse arendamine läbi rohetehnoloogia teadlikkuse suurendamise ja tingimuste loomise!"

Hetki eelmiste aastate maailmakoristus-päevadelt. Heimtali Põhikoolis toimunud koristus-päeva hetki jäädvustas fotodele Romet Koser

Paistu Kooli eelmise aasta koristus-päevast tegi foto Urve Kalda.

Paistu kogukond korraldab koristus-päeva oktoobris ja plaanis on korrastada Paistu laululava ning külalplats, rääkis rahvamaja juhataja Gertu Viisk.

Maailmakoristusele registreerimine on avatud koristus-päeva kodulehel maailmakoristus.ee.

Raivo Lott

Viljandi vald viib oktoobris 2024. a läbi asbesti sisaldavate ETERNIIDIJÄÄTMETE kogumise.

Eterniiti võetakse TASUTA vastu ainult eelregistreerimise alusel, eraisikutelt kelle elukoht rahvastikuregistris on Viljandi vald, koguseks on 3000 kg ühe kinnistu kohta.

Registreerimine algab

18. septembril ja kestab 23. septembrini.

Registreerimisleht tuleb saata e-posti aadressile viljandivald@viljandivald.ee.

VILJANDI JAHILLOSS
+372 526 4007

Juubelid

Peielauad

Sünnipäevad

✉ viljandijahilloss@gmail.com

🌐 viljandijahilloss.ee

📍 Piiri 3A, Viljandi

Tarvastu käsitöömeister kannab edasi esiemade mustreid ja oskusi

16. septembril avatakse Tarvastu raamatukogus endise käsitöökoja perenaise ja käsitööpetaja Riina Salmi näitus "Kangastelgede lummuses".

Väljapanekuks on valitud kangastelgedel kootud sõbad, vaibad, vööd ja sõbakirjalised tekid ja padjad, mis annavad läbilõike viimaste aastate tööst. Sama näitus oli eelnevalt ka Tartus, Kolga-Jaanis ja Kärsnas. Septembris oma kaheksandat aastakümnet tähistav Riina Salm õppis kangastelgedel kuduma juba varases lapsepõlves. Ta meenutab, et oskas telgedel kududa juba viie aastaselt. Ja kuigi ta löikas ükskord telgedelt maha vanaema imepeene käterätikanga, nii et kõik lõimed läbi soa ja niite lipsasid ja ta sellepärast karistada sai, ei võtnud see tal tahtmist kangakudumise maailma sügavustesse sukelduda.

Kooliajal tuli juba ka esimene tunnustus. Mustla Keskkoolis õppimise ajal käis ta kangakudumise ringis. Seal ketrasid õpilased puuvillavatist lõnga, kudusid telgedel vaiba ja said selle eest Moskva rahvamajandussuutuste näituselt medalid ja kingituseks raadio. Pärast keskkooli lõpetamist võttis Riina eesmärgiks õppida selgeks võimalikult palju käsitöötehnikaid. Ta sai suunamise Tallinnasse rahvaloomingumaja. Seal omandas ta käsitööringi juhendaja kutse ja hakkas juhendama Viljandi muuseumi kangakudumise ringi. Sel ajal valmisid esimesed pindpõimes tekid.

Järgnevad aastad olid seotud vöökudumisega ja uute vöö-

Ajalooline hetk Tarvastu käsitöökoja avamiselt 2009 jaanuaris, keskel kauaaegne käsitöökoja perenaine Riina Salm. Foto erakogust

kudujate koolitamisega. Riina meenutab seda nii: "Aastatel 1989 - 1994 töötasin ARS-is vöökudujana. Sel ajal tegin mitme katsetamise tulemusena valmis koekirjaraami, mille abil jõudsin kududa nädalas ühe asemel seitse vööd. Käisin õpetamas vöökudujaid Tallinnas rahvakultuuri arendus- ja koolituskeskuses ja üle Eesti paljudes kohtades." Seejärel õppis Riina rahvarõivaste valmistajaks ja tegi valmis Tarvastu naise rahvarõivakomplekti. See tõi kaasa esimese välisreisi ning ta esitles oma rahvarõivaid Tallinna sõpruslinnas Kielis, samuti avanes võimalus osaleda ESTO päevadel Riias.

Aastatel 2009-2019 oli Riina Tarvastu käsitöökoja perenaine. Põhirõhk oli vööde ja vaipade kudumisel. Kujunes välja kohalike käsitööhuviliste grupp ja mitmest on tänaseks saanud

hinnatud meistrid. Üks suuremaid tellimusi oli 50 komplekti rahvuslikke esinemisrõivaid Tarvastu valla lasteaedadele. Tipp-sündmuseks kujunes vabariigi presidendi Toomas Hendrik Ilvese võõrustamine 2011.a. Riina tööd ja panust rahvakultuuri edendamisse on märgatud ka väljaspool kodukohta. Ta sai aastal 2012 Viljandimaa rahvakunstimeistri aunimetuse ja 2019. tunnustati teda Viljandi valla teenetemärgiga.

Nüüd peab Riina pensionipõlve oma vanematekodus ja on vanaemaks kolmele ja vanavanaemaks kahele lapsele, kes talle suurt rõõmu teevad. Aga kangasteljed on endiselt töös ja valmivad aina uued sõbakirjalised tekid, uhked põrandavaibad ja linased rätikud.

Tarvastu käsitöökoja nimel
Helle Soots

Millest koosneb lähisuhte vägivald?

Järgnevalt kirjeldan vaimse, füüsilise, seksuaalse ja majandusliku vägivalda ohumärke, mida tasub tähele panna. Vägivaldsesse suhtesse sattumise eest ei ole tegelikult keegi kaitstud. Küll aga on võimalik ohumärkide tunda õppimise kaudu sellisesse suhtesse sattumist vältida.

Vaimsest vägivallast

Kõige keerulisem on märgata vaimset vägivaldat. Esimene ohumärk võib olla see, kuidas inimene räägib oma eelmistest kaaslastest. Teine tunnus võib olla see, kuidas ta suhtub sinusse ja sinu hobidesse. Kui kaaslane ütleb, et "mulle ei meeldi, et rahvatantsus käid, kuna tantsid seal teiste meestega," näitab see haiglast armukadedust ning hobide jms tegevuste keelamisega soovivat oma kaaslase üle kontrolli. Niimoodi loobutakse ka oma sõpradest ja perest, sest ohvril ei ole lihtsalt enam jaksu aru anda iga oma käigu ning suhtluse kohta. Tihtipeale käib sinna juurde ka vägivallatseja negatiivne hoiak ohvri perekonda ja sõpradesse. Sellise käitumise eesmärk on isoleerimine, et hoida ohvrit oma mõjuväljas. Näiteks üks viis selle saavutamiseks on järgnev: on plaanitud sugulaste või sõpradega mõni üritus ja ühtäkki tuleb kaaslane meeldiva ettepanekuga lagedale. On halb kaaslasele ära öelda ja samas halb ka teistele ära öelda. Vägivallatseja paneb ohvri olukorda, kus igal juhul on halb olla. Vaimse vägivalla üks märk on ka erinevate söimused kasutamise. Vahel võib see olla pealtnäha süütu tõgamine. Näiteks "Sa ei saa sellega nagu nii hakkama!", "Miks sa tahad õppima minna, sa oled nagu nii rumal?!" või "Kes sinusugust ikka tahab!" Lisaks on vaimne vägivald ka see, kui tehakse pidevalt märkusi riidetuse või välimuse kohta. Näiteks: "Vaata, kui paks sa oled?!", "Sa näed selles kleidis nagu hoor välja!"

Tüüpiline on ka füüsilise vägivallaga ähvardamine (sh lemmikloomadele/perele/lastele liiga tegemisega). Lisaks on tavapärane enesetapuga ähvardamine, mida empaatilise inimene usub ning jääb sellesse suhtesse edasi. Kui sinu kaaslane ähvardab enesetapuga, siis räägi sellest tema vanematele või tema sõpradele ja palu neil talle abi otsida. Sina ei vastuta suhtes mitte kunagi partneri elu eest. Veel võib vaimse vägivalla märk olla see, kui on tüli, siis, kas vägivallatseja võtab oma käitumise eest vastutuse või tüli lõpus tunneb hoopis ohver end süüdi. Näiteks süüdistatakse ohvrit oma käitumises/vihasutamises. Tegelikuses aga me ei vastuta mitte kunagi kellegi teise tunnete eest. Samal ajal tasub muidugi meeles pidada, et viha ise on väga normaalne tunne. Igas suhtes on tülisid, aga mis eristab vägivaldset suhet turvalisest suhtest, on see, et vägivaldses suhtes ei ole osapooled võrdsed.

Füüsilisest vägivallast

Järgnevalt füüsilise vägivalla tunnustest. Kahjuks kohtan naisi, kes ei pea tõukamist, asjadega loopimist juustest tirimist, isegi

kägistamist, füüsiliseks vägivallaks. Millegipärast on levinud arvamus, et kui rusikas näos ära ei käi, siis ei ole tegemist füüsiliselt vägivaldse suhtega. Ka tõukamise käigus võib ohver kukkuda nii, et võib saada eluohtlikke vigastusi. Näiteks, üks naine sai õlilambiga niimoodi vastu nägu, et tal on terveks eluks silma all arm. Arst ütles, et tal vedas, et ta pimedaks ei jäänud. Kui juhtuvad asjad, mis tekitavad nähtavaid vigastusi ja veel politsei poole ei julge pöörduda, siis soovitatakse igal juhul ise üles pildistada. Näiteks olen sotsiaalkindlustusameti juhendi põhjal jaganud oma blogis, kuidas koguda ise tõendeid (Kuidas koguda ise tõendeid kriminaalmenetluses? - Merli Kaunissaar). Isegi kui sa praegu mõtled, et ei taha kunagi politsei poole pöörduda, oleks hea, kui vigastused on fikseeritud ja kellelegi usaldusväärsele inimesele edastatud. Paljud ohvrid on mulle öelnud, et on sündmusi kirja pannud/sinikaid pildistanud, kuid asjad läksid paremaks ning siis need märgmed kustutati. Pärast vägivalla eskaleerumist tuleb üldiselt alati nn mesinädalate aeg, kus vägivallatseja püüab olla hea ning armastav kaaslane ja ohvril tekib taas lootus, et ehk nüüd oli tõesti viimane kord. Minu praktikas aga ei ole kahjuks seda ette tulnud, et mõne vägivallatseja tegu olekski viimaseks jäänud.

Seksuaalvägivallast

Lähisuhtevägivalla liik, millest meie ühiskonnas veel liiga vähe räägitakse, on seksuaalvägivald. Millegi pärast levib väärarusaam (mida vägivaldne partner ka korrutab), et naise kohustus on oma meest igal ajal rahuldada. On üsna levinud, et oma partnerit võetakse vägisi või sunnitakse ohvrit vastu tahtmist suuseksi tegema. Lisaks ei olda teadlikud näiteks ka sellest, et mittesoovitud seksuaalsed puudutused (nt käperdamine) ja seksuaalse alatooniga märkused (ka ähvardused) on samuti seksuaalvägivald.

Majanduslikust vägivallast

Minu praktikas esineb palju ka majanduslikku vägivaldat. Majandusliku vägivalla korral kontrollib vägivallatseja partneri raha kasutamist või võtab üldse partneri raha enda kätte ning võib takistada tööl/koolis käimist. Kahjuks on ka väga tavapärane, et vägivallatseja on oma ohvri nimele laenu võtnud ning sellepärast ei saa ohver suhtest lahkuda, sest teda on ähvardatud, et muidu ei maksta laenu enam edasi. Lisaks esineb ka tihti seda, et naine peab igast kulutusest aru andma, neid tõestama tšekkide alusel. Kuidas aga säilitada ratsionaalne mõtlemine, kui su suhtes toimuvad asjad, millest eelpool kirjutasin? Esmatähtis ongi teadvustada, et see, mis sinu suhtes toimub, ei ole normaalne. Paarisuhtes tuleb ikka tülisid ette, aga sa kui koged midagi, mis on iseloomulik füüsilisele, seksuaalsele või majanduslikule vägivallale, siis otsi abi, et sellest suhtest turvaliselt lahkuda.

Kes on Merli Kaunissaar?

Ta on silmapaistev kogemusnõustaja ja vabatahtlik, kes on pühendunud lähisuhtevägivalla ohvrite abistamisele ning toetamisele. Tema töö ja pühendumus on aidanud paljudel ohvritel leida tee paranemiseni ja uue elu ülesehitamiseni. 2019. aastal pälvis Merli justiitsministeeriumi poolt välja antava tunnustuse Julge kodaniku aumärk, mis anti talle lähisuhtevägivalla ohvrite abistamise eest.

Merli on saanud äsja ka tunnustusauhinna vägivalla ennetamise eest, mis antakse neile, kes on oma algatuse, käitumise või muu tegevuse kaudu moodunud aasta jooksul märkimisväärselt panustanud vägivallaennetusse Eestis. Igapäevaselt töötab ta sotsiaalministeeriumis ohvriabi nõunikuna.

Siiras hoolivus, tugevus ja empaatiavõime on teinud temast eeskju paljudele ning ta on tõeliselt inspireeriv kõneisik, kes aitab tõsta ühiskonnas teadlikkust lähisuhtevägivalla teemadel. Tema enda lugu on leitav: www.merlikaunissaar.ee veebilehel.

Loo autor räägib oma kogemustest

Ma ise tundsin, kuidas ma pidevalt andsin endast kõik loobusin järjest ja järjest oma soovidest; lähedastega aja veetmisest, käisin riides nii nagu kaaslane soovis, olin teatud kellaajal kodus ning andsin igast oma käigust aru. Ma muudkui andsin ja andsin endast kõik,

aga suhe paremaks ei läinud. Lõpuks ma tundsin, et olen endast kõik ära andnud, aga millest ma loobuda kuidagi ei tahtnud, oli reisimine. Ma tundsin, et niimoodi enam edasi ei saa ning üksi ma sealt enam välja ei rabele. Nüüd ma tihtipeale ütlen ohvritele, et kui teil on kõik ära võetud, siis jätkake see üks asi, millest te ei ole mitte mingi hinna eest nõus loobu-

ma. See üks asi võib olla lõpuks teie jaoks elumuutev.

Kui sa ei soovi kohe politsei poole pöörduda, aga tahad korra rahu ja stabiilsust, siis proovi võimalusel mõneks ajaks sellest keskkonnast eemalduda. Mine sõbranna või mõne muu lähedase juurde või naiste varjupaika. Kõik naised, kellega olen kokku puutunud ja kes on otsustanud vägivaldsust suhtest väljuda, on lõpuks mõistnud, et vägivallatseja ei muutu. Üldiselt vägivallatsejad ise seda suhet ei lõpeta, selle jõu peab ohver endas leidma. Vägivallatsejat maha jätta ei ole muidugi kerge. Nad üldiselt teevad endast kõik oleneva, et ohver siiski enda kontrolli alla tagasi saada. Sellistel puhkudel aitab 0 kontakt, vägivallatseja blokeerimine. Kui vägivallatseja peaks tulema ukse taha, tuleb kutsuda politsei. Muidugi kohe küsitakse, aga kuidas käituda laste puhul. Näiteks võib siis aidata lähenemine: anda välja selge sõnum, et vastatakse lapsi puudutavates küsimustes korra nädalas teatud ajal. Ja vastused antakse tõesti vaid lapsi puudutavates küsimustes. Tihtipeale on vägivallatseja kirjades küsimused ja süüdistused naise elu ning olu kohta. Ka siis peab ohver leidma endas selle jõu, et seda kõike ignoreerida.

Mina ise kunagi otsisin abi nii ohvriabiorganisatsioonilt, politseilt, prokuröörilt, psühholoogilt ja psühhiaatril ning loomulikult lähedastelt. Kui olin politseis ära käinud, siis lõpuks julgesin rääkida ka lähedastega, mis minuga juhtunud oli. Ma isegi tegin tol ajal eraldi FB grupi, kuhu ma tagasilanguste ajal oma inimestele kirjutasin. See aitas mul säilitada kaine mõistuse ning ma tundsin, et ei pea olema oma mõtete ja tunnetega nii üksik. Minu elu on nüüdseks kordades parem. Mu vägivaldsust suhtest on nüüd küll üle kuue aasta möödas, aga ikka ma vahel taban end mõtlemast, kui mõnus on kanda just selliseid kleite, mida ise soovin. Igakord, kui olen reisil, mõtlen, kui õnnetu mu elu oleks siis, kui ma oleksingi sellest loobunud. Ma saan suhelda oma pere ja lähedastega ilma et ma peaks kõigest aru andma. Ma saan rahus keskenduda oma tööle, ilma et närvipinged pidevalt kuklas oleks.

Riiklikult on meil olemas Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi kriisitelefoni 116 006. Sellel numbril ollakse sind 24/7 valmis ära kuulama ning nõu ja jõuga abiks olema. Nendega saab suhelda ka veebivestluse lehel www.palunabi.ee. Hädaolukorras helista hädaabinumbrile 112. Lisaks on igas Eesti maakonnas olemas ka ohvriabi töötajad ja naiste tugikeskused, kuhu on võimalik igapäev pöörduda. Alati võib kirjutada ka mulle, ka siis, kui ise vägivaldses suhtes ei ole, aga tunned hoolt, kuidas oma lähedast aidata.

Merli Kaunissaar
Sotsiaalministeeriumi ohvriabi nõunik

LÜHIDALT

Suusaneidud olid edukad rullsuusatamise Eesti meistrivõistlustel!

16.-18. augustil toimusid Otepääl Eesti meistrivõistlused rullsuusatamises.

Klassikatehnika sprindis saavutas Teesi Tuul 4. koha ja Greete-Liisa Toom 9. koha. Teisel võistluspäeval võidutses klassikatehnika 10 km distantsil ülekaalukalt Teesi Tuul ja nii tuligi talle Eesti meistritiitel. Greete-Liisa Toom saavutas samal distantsil Eesti meistrivõistluste arvestuses 3. koha.

Kolmandal võistluspäeval peetud 17,5 km vabatehnika ühisstartist sõidus jäi Teesi Tuul finišiheitluses napilt teisele kohale. Önnitleme mõ-

Eesti meister Teesi Tuul.

Foto: Erik Kukk (Suusaliit)

lemat suusaneidud ja soovime neile suuri õnnestumisi järgnevatel võistlustel! Suur tänu ja õnnitlused treeneritele! Foto Erik Kukk ja Suusaliit.

Selgusid valla jalgpallimeistrid

31. augustil selgusid Heimtali staadionil Viljandi valla meistrid jalgpallis.

Meistriks tuli kindlalt meeskond X, kes jättis hõbedasele kohale võistkonna Maakivist.

Kolmanda kohaga pidi tänavu leppima Sultsi meeskond.

Täname kõiki mängijaid ja võistluse kohtunikke Rain Tõlpust ja Greete-Liisa Toomi!

Valla meistrid jalgpallis.

Foto: Greete-Liisa Toom

Väikesed spordisõbrad võistlesid kergejõustiku mitmevõistlusel

29. augustil toimunud laste kergejõustikuõhtu Tarvastu Gümnaasiumi staadionil jättis tõelise suurvõistluse mulje.

Tulevikutehnikate niivõrd rohkem osavõtt ja lastevanemate suur toetus oli võrratu. Staadionil võtsid mitmevõistluses mõõtu koguni 97 last, võisteldi 60 meetri jooksus, kaugethüppes, palliviskes ja 300 meetri jooksus. Kindlasti oli mitmetele väikestele sportlastele võistlemine esmakordne, ent stardis oli ka väga oskuslikke noori. Ei hakka võitjaid

eraldi välja tooma, sest kõik, kes sellise pika võistlusõhtu kaasa tegid, olidki võitjad.

Täname kõiki osalejaid, lapsevanemaid, vanavanemaid, kaasaelajaid! Önnitleme võitjaid! Erioluline tänu aga Marge Almrele ja Margus Ig-gale meeskonnaga, kes laste kergejõustikuõhtu läbi viisid! See õhtu andis kinnitust, et järgmisel aastal tuleb korraldustiimi oluliselt suurendada. Alla 6-aastaste seas võistlesid vapralt ka need, kel vanust vaid pisut üle aasta. Aga just nii meistriteks saadaksegi!

Kolga-Jaani noored said kaks kuud jalgpalli harjutada

28. augustil toimus suve viimane jalgpallitreening Kolga-Jaani staadionil.

Igal kolmapäeval jagasid noortele vutitarkusi treenerid Helena Putton ja Karl Erik Jürisson. Tore oli vaadata neid särasilmseid noori, kes ehk kunagi saavad kirjutada oma jalgpalluri karjääri alguskohaks Kolga-Jaani staadioni. Olen kindel, et noored said

tänu juulis ja augustis toimunud treeningutele osavamateks, julgemateks ja sportlikumateks.

Suur tänu kõigile osalejatele, lapsevanematele ja loomulikult treeneritele! Kinkisime noortele koju kaasa Ameerika jalgpalli meenutavad melonid, et ikka nende jõuvarusid täiendada. Ilusat ja sportlikku kooli algust kõigile!

Jalgpallitreeningud on lõppenud, kingituseks ameerika jalgpalli meenutavad melonid. Foto: Lilian Vorobjov

Spordikülje koostas

Mati Adamson, Holstre-Polli Spordikeskuse spordijuht

Suurilõllatajad, nii meeste kui naiste võrkpalliturniiril võitnud võistkonnad koos võidukarikatega ühispildil.

Foto: Lilian Vorobjov

Viljandi valla sportlased tõid Eesti omavalitsuste suvemängudel kolmanda koha!

49. Eesti omavalitsuste suvemängud lõppesid Viljandi valla spordirahva jaoks väga õnnestunud. Meeletult emotsionaalsed kaks päeva Saaremaal tõid kokkuvõttes meie vallale 398 punktiga üldarvestuses Rae valla (434 punkti) ja korraldaja Saaremaa valla (405 punkti) järel suurepärase kolmanda koha.

Ulmelise üllatuse tegid meie võrkpallurid, sest esikoha karrika said ülipingeliste mängude järel pea kohale tõsta nii Viljandi valla nais- kui ka meesvõrkpallurid. Nii vägevast tulemust ei jalgunud tõesti loota!

Ka kolmanda koha karikaid pälvisime mitmel alal – nii kergejõustikus, kus kokku võitsid meie tublid kergejõustiklased lausa 27 medalit (9 kulda, 10 hõbedat ja 8 pronksi) kui ka trikiratta võistlusel. Trikiratturitest väärib ära märkimist Kärstna küla poiss Rasmus Haava, kes suutis võidelda ennast finaali ja lõpetas võistluse ülitubli kuenda kohaga. Kärstna külas skateparki pole, mis Rasmuse tulemusele veel tublisti väärtust lisab.

Kergejõustikus jooksis ennast ajalukku Viljandi valla naiste teatenelik 4x100 meetri jooksus, ületades maakonna rekordi, mis oli joostud 1962. aastal! Siiani kehtiv rekord oli 50,4 sekundit. Teatenelik koosseisus Karin Mägi, Jane Roosimägi, Anabel Sarapuu ja Annabel Raudsepp

Jalgrattakrossis päästsid päeva just noored tegijad. Kokkuvõttes meie ratturitele väga tubli neljas koht. Foto: Gaspar Värö

püstitasid uueks maakonna tippmargiks 49,93 sekundit.

Jalgrattakrossist osavõtt oli kuni registreerumise lõpuni ohus. Andrus Kasekampile ja Joosep Sankmannile tulid aga appi tublid noored Kaur Kannel, Karl-Henrik Molberg, Victoria Desiree Elvet ja Sandra Maryn Elvet, kelle abiga suudeti võidelda välja 4. koht. Kusjuures Joosep, Andrus ja Victoria Desiree said kaela pronksmedalid.

Petangis suutsid meie mängijad 25 võistkonna hulgas saavutada tubli 5. koha. Meie kolmik Varje Reede, Toomas Reede ja Mauno Mill on suurte kogemustega võistlejad.

Kettagolfis pälvis Viljandi valla esindus 4. koha, sel alal võideti 2 kulda ja 1 hõbe.

Meeste rannavolles ja tennis saavutasime 7. koha. Väga tublid olid ka naiste rannavolles võistelnud 9.-10. ja orienteerujad 11. kohaga.

Kõige suuremat rõõmu teeb, et nii võrkpallinaiskonnas kui teistelgi aladel kandsid põhivõistlustalendikad noored, kes väärtustavad võimalust oma koduvalla eest võistelda. Omavalitsusjuhtide seas esindas meid väärikalt naistest 2. koha pälvinud abivalvanem Irma Väre, spordijuhtide võistlusel tõi punktid koju Gaspar Värö.

Kokkuvõttes kolmas koht on uskumatult vägev saavutus! Suur kummardus kõigi ees, kes Viljandi valla lipu nii kõrgele viisid! On põhjust uhke olla!

Uue maakonna rekordi jooksnuud naiste teatenelik autasustamisel (pildil paremal).

Foto: Mati Adamson

TOIMETUS KÜSIB, VALLANOOR VASTAB

Küsisime Viljandi valla noortelt kuidas valmistatakse uueks kooliaastaks ja mida nad alanud õppeaastalt ootavad?

Rahel Tafenau (Porsa küla) alustas õpinguid Abja Gümnaasiumi meedia- ja maandussuunaga 10. klassis. Rahel tunneb enne uue õppeaasta algust põnevust, kuid samas ka natuke ärevust. "Olen põnevil, mida uus õppeaasta endaga kaasa toob ja natuke murelik, kas saan kõigega hakkama. Kooliaasta alguseks valmistusin, soetades endale vajalikud koolitarbed, käisin õpikutele järel ning puhkasin."

Millised on sinu ootused kooliaastale ja mida pead suurimaks väljakutseks?

"Loodan leida tasakaalu õpetöö, hobide ja puhkeaja vahel. Suurimaks väljakutseks võib osutuda kohanemine õpilaskodu ja uue kooliga. Samuti ajaplaneerimine ning stressiga toimetulek. Olen mõelnud ka katsetada uue hobiga ja kooriga liituda."

Inganora Makko (Mustla alevik), õpib Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias kultuurikorralduse eriala teisel kursusel.

"Selle õppeaasta eel on tunded väga rahulikud, sest õppetöö jätkub samamoodi nagu eelmisel aastal, on sama kool ning samad kursakaaslased. Olen väga vähe koolile mõelnud ning pigem lähen tulevaga lihtsalt sujuvalt kaasa."

Millised on sinu ootused kooliaastale ja mida pead suurimaks väljakutseks?

Toimetuse küsimustele vastasid (vasakult) Rahel Tafenau, Merilin Mutli ja Inganora Makko. Foto: Liia Sirel

"Loodan jätkuvalt omandada uusi teadmisi, mida praktikasse rakendada ning ise läbi kogeda. Kuid väljakutseid on hetkel veel keeruline nimetada, need tavaliselt ilmuvad kogu protsessi käigus. Oluline on, et tunneksin nii õppimise kui eraelulistest asjadest rõõmu ning suudaksin aega võimalikult efektiivselt planeerida."

Inganora uusi huviringe katsetada ei plaani, vaid jääb rahvatantsule kindlaks, millega ta juba 6 aastat tegelenud on.

Merilin Mutli (Tõnuküla külast) alustab kooliteed Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias esimesel kursusel.

"Uue õppeaasta suhtes val-

davad mind positiivsed ja head mõtted, sest olen alustamas õpinguid uues koolis."

Millised on sinu ootused kooliaastale ja mida pead suurimaks väljakutseks?

"Kõige suurem ootus on ikka see, et hästi läheks ja loodan, et mulle uues koolis meeldib. Hetkel ongi kõige suurem väljakutse minu jaoks uue kooliga kohanemine."

Merilini pole plaanis uute huvitegevustega alustada, kui aga mõni pakkumine või lahe asi silma jääb, siis seda ta juba proovimata ei jäta.

Küsitles
Liia Sirel

Avatud on toetuste taotlemine kodanikuühiskonna innovatsioonifondist

Kodanikuühiskonna innovatsioonifondi 2024. aasta taotlusvoor on avatud kuni 15. oktoobriini.

Taotlusvoor on mõeldud kogukonnakeskse valitsemisviisi edendamiseks ja elanikkonnakaitse vajaduste väljaselgitamiseks kohalikul tasandil.

Taotlusvoor eesmärk on:

- kogukonnakeskse valitsemisviisi edendamine;
- kogukonnakeskse valitsemisviisi põhimõttel elanikkonnakaitse vajaduste väljaselgitamine ja kohalikke olusid ning võimalusi arvestades nende lahendamise

Julgeolekuolukorrast tingituna on 2024. aastal innovatsioonifondi fookuses just elanikkonnakaitse.

Lähem info KÜSK-i ehk Kodanikuühiskonna Sihtkapitali kodulehelt <https://kysk.ee/>

Toimetuse

HOROSKOOP

15. september – 15. oktoober

Neitsi 23. august - 22. september

Vananaiste suvi ei kuulu vanadele naistele, seda võivad nautida kõik hoolimata soost ja vanusest ning istet ja abi võib vanematele pakkuda hoolimata ilmast – tee seda.

Kaalud 23. september - 23. oktoober

See kuu soosib sobivaid tegevusi – vali välja ja hakka tegema.

Skorpion 24. oktoober - 22. november

Tarkuse kuul oleks paslik meenutada kooliaja õpetajat, kellele soovid lilleõie viia või lihtsalt talle külla minnes mõned head sõnad öelda – teosta see soov.

Ambur 23. november - 21. detsember

Sina pole siia ilma riietega sündinud – kasuta võimalikult palju vabadust alasti olla või vähemalt paljajalu käia, varsti on selleks liialt jahe.

Kaljukits 22. detsember - 20. jaanuar

Kena aeg mõne plaani pidamiseks, mõne neist võiks ka enne järgmist sünnipäeva teostada.

Veevalaja 21. jaanuar - 18. veebruar

Viimane aeg mõelda talvise kütte peale – telli puud ja kogu raha elektri tasumiseks.

Kalad 19. veebruar - 20. märts

Algamas on aasta värvilisim aeg – käi nädalas vähemalt korra metsas ja avasta muutusi.

Jäär 21. märts - 20. aprill

Keilas on üks kõrts, kuhu sisenedes hõisates "Kaine september" saad kaks õlut ühe hinnaga. Kui sul on kaine september, ei maksa sinna end narrima minna.

Sõnn 21. aprill - 20. mai

Tee nädalas vähemalt üks tegu, mille saad heateoks nimetada – mida rohkem, seda parem enesetunne.

Kaksikud 21. mai - 21. juuni

Pärast septembrit tuleb viinakuu ehk oktoober – see ei tähenda, et sellel kuul tuleb viina juua, võib ka õlut mõistlikult tarbida.

Vähk 22. juuni - 22. juuli

Kõikse olulisem on elada nii, et näeksid ka järgmisi Viljandi Valla Teataja horoskoope – mõistlikke otsuseid!

Lövi 23. juuli - 22. august

Sina oled seekordne viimane – naudi, sest viimaselt kohalt on võimalik üksnes tõusta või välja langeda. Meie sind välja ei langeta ning julgustame ikka kaasa lööma!

TEATED

• Müüa töökorras maastur Zuzuki Grad Vitara 2008. Läbisõit 186 000 km. Tel.5157103

*****

• Ostan vene kellasid (ei pea olema töökorras), fototehnikat, heliplaate, kassette ja muud vanavara nt kolimisjäädid ning üleliigne mööbel. Telefon: 5872 5458

*****

• Ostan nostalgilisi lauanõusid, vaase, keraamikat. Samuti vanu kuld- ja hõbebehteid, karpides lusikaid, kujusid jne. Erineva vanavara (ka kolimisjäädid) ja kunsti ost. Tulen ise kohale. Telefon: 5356 0761

*****

• Küttepuude, pelleti ja briketi müük üle Eesti. www.puu24.ee või helista 5200093, 6000136

*****

• Laarox OÜ ostab metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 5527322

*****

• Ostan nõukogude aegsete sõiduautode kasutamata varuosi. Võib pakkuda seismajäänud VAZ sõidukit Tel 5565 1952

*****

• Kodumasinat remont, varuosad. Tel. 517 9771 või merton@hotmail.ee

Sündmusi Viljandi vallas

16.-22.09 Sügise rattamatk Holstre-Nõmme krossirajal.

18.09 kl 18 Spordinädala avatud treening - jooks ja kõnd Viiratsis.

21.09 Tarvastu karika 6. etapp Raassillas.

21.09 kl 10 Viljandimaa discgolfi meistrivõistlused Olustvere discgolfipargis.

21.09 kl 11 Maal elamise päev Viljandi vallas.

21.09 kl 11 9. Ants Tombi mälestusvõistlus ja 49. Pargivõistlus Kärstnas.

21.09 kl 11 Rattapäev Kolga-Jaani piirkonnas.

22.09 kl 11 Kalmetu DG park 3x8 Kalmetu discgolfipargis.

24.09 kl 18 Eesti rahvaste päev Saarepeedi rahvamajas. Kavas: Jelena Sulamanitse - kunstnik, muusik, joonistamine, isiknäituse avamine; Elen Arutjunjan - Armeenia toitute õpituba; Inga Drögina - Ukraina ja Roma tantsud; Dzanna Šahbazjan - Armeenia tantsud ja laulud; Eesti rahvatantsud ja rahvamuusika. Sündmus on tasuta. Info tel 523 4605.

27.09 Viljandimaa noorte heitjate võistluse III etapp Tarvastus.

28.09 Superkrossi KV Raassillas

28.09 kl 11 Mustla DiscGolf 2024 Mustla discgolfipargis

28.09 kl 19 Kärstna Kultuuriaidas kolhoosi pidu, info ja koh-tade broneerimine 53505086 Ly

29.09 kl 12 Päre heidete 4-võistlus Päre spordihoone juures.

1. 10 kl 16 Saarepeedi rahvamajas tähistame rahvusvahelist muusika ja eakate päeva, külas akordioniduo Henri Zibo ja Mikk Langeproon, kohvilaud.

1. 10 kl 17 Viljandi Centrumis rahvusvahelise Muusikapäeva kontsert, kus esinevad Viljandi Noorte Sümfooniaorkester ja Viljandi Muusikakooli Puhkpilliorkestrid. Üritus kõigile tasuta.

5.10 kl 11 Viljandi valla meistrivõistlused discgolfs Holstre-Polli discgolfipargi uuel rajal.

6.10 kl 12-16 Saarepeedi rahvamajas Seto nädala raames V Viljandimaa Seto päev, külalised Setomaalt, Tartumaa leelokoor, seto toidukultuur, kirmask – pidu

7.-13.10 Sügise rattamatk Raassilla RX-i.

Pottsepatööd • Loodusehitus • Üldehitus

+372 5675 1468
www.stoneandcrystal.ee

Seoses vallavalitsuse kolimisega Viiratsisse
PALUME KINDLASTI
VALLAVALITSUSE AMETNIKEGA
KOHTUMISEKS EELNEVALT
TELEFONI VÕI E-POSTI TEEL
AEG KOKKU LEPPIDA!
Tel 5303 5482
E-post: viljandivald@viljandivald.ee

KUU FOTO

Ei, nad pole trellide taga, nad on hoopis rahul. Külade päeva korraldajate hulka kuuluvad Liia Sirel ja Eiko Tammist võivad teineteist emmata, sest rekordaro osavõtjaid ja rekordaro külased Külade päeval annavad selleks võimaluse. Lisaks neile jäid vähemalt kuulu järgi rahule ka kogukonnad ja nende liikmed. Nii jätkata!

Foto: Rain Pors

Paistu Maarja kiriku uute kellade lugu

Paistu Maarja kiriku tornis helises alates 1948.aastast 1862. aastal Tartu Maarja kiriku jaoks valatud teraskell. Aastal 2024 jõudis vanale kellale kätte aeg minna tagasi koju Tartu Maarja kirikusse.

Saksamaal, Hannover-Vahrenwaldis ehitati 1976. aastal kirik luterliku Püha Vaimu koguduse tarbeks kolm kella. Aga see kogudus lõpetas mõned aastad tagasi tegevuse ning kellad viidi kellabörsile. Toomas Savi eestvedamisel ja Neinar Seli tugeval finantstoel soetas Tartu Maarja kogudus need kolm kella kellabörsilt. Vana kell võeti tornist alla ja saadeti koju Tartu Maarja kirikusse. Seejärel tõsteti uued kellad Paistu Maarja kiriku torni.

Ussimaarjapäeval, 8.septemb-

ril toimus Paistu Maarja kiriku kellade pühitsemine. Päev algas kontserdisarja "Inglu puudutus" avakontsert-palvusega. Jeesuse ema Maarja sünnipäeva tähistamiseks kõlasid mitmed maarjalaulud. Seejärel pühitses Lõuna-Eesti piiskop Marko Tiitus kellad.

EELK Paistu Maarja kogudus on südamest tänulik kõigile, kelle palved, plaanimised, toimetamised ning pingutused on selle kellavahetuse teinud võimalikuks. Tõusku siis kellahein tänupalvena taeva poole ning täitku kohalik kogukond tänu, uhkuse ja rõõmuga Temas, kelle sees meie elame ja liigume ja oleme (Ap 17: 28)!

Allan Kährrik
EELK Paistu Maarja koguduse
hooldajaõpetaja

Tallinnas & Harjumaal — **105,8 MHz**
Raplamaal — **91,3 MHz**
Pärnumaal — **92,7 MHz**
Virumaal — **97,0 MHz**
Kesk-Eestis — **101,0 MHz**
Lääne-Eestis — **94,2 MHz**
www.tereraadio.ee

Tartu- & Jõgevamaal — **104,7 MHz**
Põlva- & Võrumaal — **101,7 MHz**
Viljandimaal — **93,7 MHz**
www.ringfm.ee

Mälestame

VILLU JÜRJO
12.11.1950-01.08.2024
Päri küla

AGNESSA TIKKO
23.09.1925-01.08.2024
Jämejala küla

KALMER KRUSMA
18.05.1957-03.08.2024
Viljandi vald

MARGUS OTT
01.10.1970-06.08.2024
Pärsti küla

ENDLA-ARMILDE BIRKHOLTS
04.08.1934-06.08.2024
Vanamõisa küla

JAAK PIHLAK
27.05.1939-08.08.2024
Lätkalu küla

ALEKSANDER RAZUMOV
15.03.1950-08.08.2024
Pinska küla

VALVE PIIRG
25.11.1941-08.08.2024
Sultsi küla

VÄINO MIKK
25.05.1938-09.08.2024
Leie küla

VÄINU REIAL
12.12.1935-12.08.2024
Vardja küla

RAIMO UNT
11.07.1957-13.08.2024
Vooru küla

MARIA MAKSIMOVA
25.07.1927-14.08.2024
Päri küla

AINO PÖDER
24.03.1944-14.08.2024
Saarepeedi küla

VIRVE VOLL
17.07.1959-15.08.2024
Turva küla

LEA KÜLA
20.09.1958-18.08.2024
Mustla alevik

ELMAR KASK
17.11.1931-20.08.2024
Tänassilma küla

GUNNAR LUIK
31.10.1972-21.08.2024
Viiratsi alevik

VIIVI PLOOM
01.04.1935-21.08.2024
Marna küla

LINDA VOIKA
31.12.1943-27.08.2024
Rihkama küla

VAHUR TAIMLA
10.05.1956-28.08.2024
Mustla alevik

MAIE HUBEL
18.11.1935-30.08.2024
Vana-Võidu küla

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

95.	ALEKSANDRA SEVERIKOVA	07.09.1929	Leie küla
	HILDA MÄNDUL	17.09.1929	Metsla küla
94.	ALEKSANDER RAIKKO	28.09.1930	Karula küla
93.	ELLEN ROSIN	15.09.1931	Viiratsi alevik
	ESTER KUUT	19.09.1931	Puiatu küla
	LUISE PÖLD	20.09.1931	Aidu küla
	ANNA KÜPAR	23.09.1931	Viiratsi alevik
92.	EKATERINA PÄHNAPUU	04.09.1932	Porsa küla
91.	YULIA YAKOVENKO	15.09.1933	Loodi küla
	ALMA-ARMANDA TOOMIK	17.09.1933	Kannuküla
	ELVI MAURER	29.09.1933	Mustivere küla
90.	HELMİ MIRKA	17.09.1934	Mustla alevik
	LIIVI AASNA	23.09.1934	Vana-Võidu küla
	HELJE KERME	26.09.1934	Viiratsi alevik
85.	MARJU SARAPUU	10.09.1939	Pirmastu küla
	ÕIE REIMAA	10.09.1939	Kärstna küla
	LIISI VIRES	13.09.1939	Mustla alevik
	SILVI ELLER	14.09.1939	Puiatu küla
	VAIKE-MALLE JAKOBSON	20.09.1939	Vasara küla
	MAIE KRUIUS	22.09.1939	Uusna küla
80.	HELI HEIDEMANN	02.09.1944	Leie küla
	TERENCE HENRY VERBEEK	03.09.1944	Mustla alevik
	LAIN REITEL	06.09.1944	Ülensi küla
	HEINO KAAVISTE	09.09.1944	Jämejala küla
	MALLE JÕGI	17.09.1944	Mustla alevik
	RIINA SALM	22.09.1944	Jakobimõisa küla
	LAIN TAAL	24.09.1944	Taganurga küla
	RIINA LATTIK	28.09.1944	Ramsi alevik

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

HANNA ELIISE KUUSK	MIIA-EMILIA LAUR
08.08.2024	21.08.2024
SOFIA LIIVERKAS	ARTI SUBI
13.08.2024	24.08.2024
SÖREN LILIENTHAL	KETERLIN LINDRET
15.08.2024	29.08.2024
HIIE RITSO	LEVI UISEN
20.08.2024	30.08.2024

KIRIKUTES

KOLGA-JAANI JOHANNESE KIRIKUS

Jumalateenistused Kolga-Jaani Johannese kirikus endiselt igal pühapäeval kell 14.

Jälgi infot koguduse blogist: <https://kolgajaanikogudus.wordpress.com/>, muu info tel. 55684711

EELK PAISTU MAARJA KOGUDUSES

22.septembril, pühapäeval, kell 14 - 18. pühapäev pärast nelipüha. Missa juhtmõte: Kristlase vabadus.

13.oktoobril, pühapäeval, kell 14 - Lõikustänupüha. Missa juhtmõte: Igapäevane leib.

27.oktoobril, pühapäeval, kell 14. 23. pühapäev pärast nelipüha. Missa juhtmõte: Andke üksteisele andeks.

EELK KÖPU PEETRI KOGUDUSES

Taotlegem seda, mida on vaja rahuks ja üksteise ülesehitamiseks! Rm 14:19

P, 22.september kell 11
Armulauga jumalateenistus N, 26.september kell 11
Armulauga kirikutund Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuses P, 13.oktoober kell 11
Lõikustänupüha armulauga jumalateenistus
Tänupüha kohvilaud

VILJANDI JEHOOVA TUNNISTAJATE KOGUDUSES

Pühapäeviti kell 11 toimub poeletunnine loeng elulistel teemadel piibli vaatevinklist.

Ülekannet on võimalik vaadata ka internetis või kuulata telefoni teel.

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne
Tegevtoimetaja Raivo Lott

Toimetusel on õigus tekste lühendada ja korrigeerida.
e-post ajaleht@viljandivald.ee
Kontakttelefon 5303 5482 (üldinfo), 5304 2447 (toimetaja)
Kodulehekülg www.viljandivald.ee

TERESA
ABIVAHENDIKESKUS

VILJANDI TERESA
(Tallinna 11) E-N 9-17 ja R 9-15

INVAABIVAHENDITE RENT JA MÜÜK

- ratastoolid
- rulaatorid
- käimisraamid
- invarollerid
- kargud
- hooldusvoodid
- voodilauad
- poti- ja dušitoolid
- tõstmisabivahendid
- taastus- ja treeningvahendid
- hügieenitooted
- wc & vannitoa tarbed

Koju ja üldkasutatavatesse ruumidesse:

- Trepironid
- Liftid
- Kaldteed
- Platvormtõstukid
- Tooltõstukid
- Laetõstukid
- Basseinitõstukid

Kasuta Teresa Kodukulleri teenust ja telli kaubad koduuksele TASUTA!

- E-R 9 - 17 Tel: +372 5343 9837
- E-R 8 - 16 Tel: +372 5358 4711
- kodukuller@teresa.ee

www.teresa.ee ☎ +372 433 3190 @ viljandi@teresa.ee